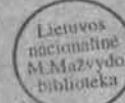

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
July 23, 1994

Vol. LXXXV Kaina 60 c.

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, LIEPA - JULY 23, 1994

Nr. 142

Žinios iš Lietuvos - Elta

Lietuvos spauda sveikina „Draugą“

Vilnius, liepos 22 d. (Elta) - Lietuvos spauda ir radijas paminėjo Čikagoje leidžiamą lietuviško laikraščio „Draugas“ 85-ąsias metines. „Draugas“ - tai ne tik šiuo metu vienintelis užsienyje leidžiamas lietuviškas dienraštis, pasakė Eltos korespondentui žinomas spaudos istorikas Vilniaus universiteto docentas Bronius Raguotis, bet ir pats seniausias mūsų išeivijos periodinis leidinys. Pasakojama, „Draugo“ istorija nuo jo įsikūrimo 1909 metais, pabrėžiami nuopelnai lietuviškai kultūrai.

Nuoširdžiausius sveikinimus „Draugui“ siunčia Elta.

Seimo nariai lankosi Gruzijoje

Seimo kanclerio Nerijaus Germano nuomone, Lietuva galėtų užmegzti diplomatinis santykius su Gruzija. Aš nematau priežasčių, kurios kliudytų tai padaryti, pasakė jis.

Nerijus Germanas kartu su Seimo nariais Vladimiru Jermolenka ir Vytautu Plečkaičiu bei Prezidentūros ir Užsienio reikalų ministerijos pareigūnais šią savaitę lankėsi Gruzijoje. Jie susitiko su valstybės vadovu Eduard Ševerdnadze, ministru pirmininku Otar Pacanija, parlamento vadovu Vachtang Gogvadze. Lietuvos parlamentaras priėmė Gruzijos pravoslavų cerkvės patriarchas Ilja II.

Gruzijos parlamente įvyko susitikimai su frakcijų vadovais bei nariais, Gruzija pripažino Lietuvos nepriklausomybę 1991 metų rugpjūčio 28 dieną. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba tą pačią metų gruodžio mėnesį priėmė nutarimą, kuriuo taip pat pripažino Gruzijos Respublikos nepriklausomybę, tačiau neįpareigojo vyriausybės užmegzti diplomatinį santykių. Gruzija tai padaryti siūlė 1992 metų pavasarį ir 1993 metų pradžioje. Ryšium su labai sudėtinga tuo metu situacija Gruzijoje, ypač dėl jos santykių su Abchazija, Lietuvos užsienio politikos vadovai nutarė palaukti.

Ši parlamentarijė kelionė iš esmės ir buvo skirta išsiaiškinti diplomatinį santykių užmegzimo galimybę. Savo išvadas jie pateiks Seimo užsienio reikalų komitetui.

Tarptautinė Raudonojo Kryžiaus stovykla Anykščiuose

Pirmadienį Anykščiuose prasideda pirmoji tarptautinė Raudonojo Kryžiaus jaunimo stovykla. Septynioms dienoms čia bendraus ir mokysis jaunimas iš Lietuvos, Latvijos, Estijos, Švedijos, Norvegijos, Suomijos ir Danijos. Stovyklos organizatoriai - Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos respublikinio komiteto jaunimo skyrius, o lėšų jam rengti skyrė Oostergotlendo (Švedijoje) jaunimas, priklausantis Raudonajam Kryžiui. Svedai taip pat padės organizuoti šios tarptautinės stovyklos darbą. Be teorinių švietėjiškų paskaitų stovyklautojai mokysis praktiškai suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems.

Vėl veikia abu Ignalinos blokai

Ketvirtadienį 7:10 val. vakaro buvo įjungtas pirmasis Ignalinos Atominės Elektrinės blokas. Šis blokas buvo sustabdytas profilaktiniam remontui balandžio pradžioje. Ignalinos AE generalinis direktorius Viktoras Ševaldinai pasakė, kad dabar veikia abu energetiniai elektrinės blokai. Pirmasis dirba 250, antrasis - 400 megavatų galingumu.

Numatyta, kad kitą savaitę dirbs tik pirmasis blokas, o antrasis iki liepos 30 dienos turėtų būti sustabdytas planiniam remontui. Lietuvoje šiuo metu elektros energijos suvartojama nedaug, todėl visos elektrinės, tarp jų ir Ignalinos atominės, dirba minimaliu režimu.

Energetikos specialistai mokysis Rusijoje

Trečiadienį buvo pasirašyta trisialė sutartis tarp Obninsko Atominės Energetikos Instituto, Kauno Technologijos Universiteto ir Ignalinos Atominės Elektrinės, kurioje numatoma, kad Lietuvos atominės energetikos specialistai bus rengiami Obninske.

Obninskas pasirinktas todėl, kad čia yra rengiami geriausi specialistai, aptarnaujantys RBMK tipo reaktorių. Pagal šią sutartį į Obninsko Atominės Energetikos Institutą bus siunčiami norintys specializuotis atominės energetikos srityje studentai, baigę ketverių metų mokymo kursą Kauno Technologijos Universitete. Baigusieji kursą Obninske privalės grįžti dirbti į Ignalinos Atominę Elektrinę.

Lėšos studijoms bus skiriamos iš valstybės biudžeto ir Ignalinos AE. Šiomet mokytis Obninske jau yra pareiškę norą septyni Kauno Technologijos Universiteto bakalai.

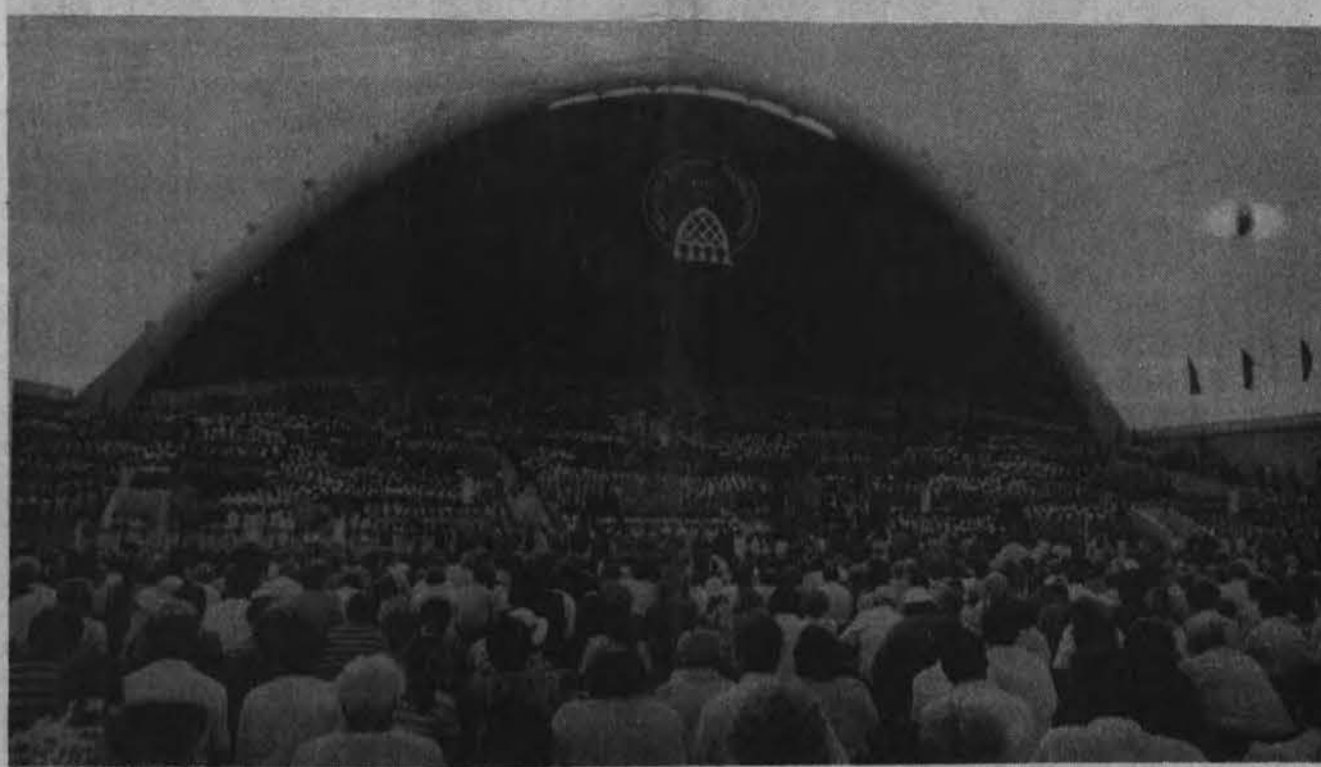
Šlezevičius pasveikino naują Baltarusijos premjerą

Ministras pirmininkas Adolfas Šlezevičius pasiuntė du sveikinimo laiškus naujam Baltarusijos Respublikos ministrui pirmininkui Michail Cigir. Sveikinime reiškiamas viltis, kad draugiški santykiai tarp abiejų kaimyninių valstybių plėsis toliau. Lietuvos Respublikos Vyriausybės vardu M. Cigir taip pat pasveikintas su Baltarusijos Nepriklausomybės diena, kuri bus minima liepos 27 dieną.

Rusijos karinis ešelonas keliauja iš Estijos

Ketvirtadienį iš Kloga (Estijoje) į Rusiją išvažiavo Rusijos karinis ešelonas, kuris iš Keila miesto gabena tankų formuotės turta ir karines mašinas. Penktadienio rytą jis važiavo Rusijos sienos link. Nebuvo jokių požymių, kad jis sustos ar pasuks atgal. Traukinys turėtų pasiekti Rusijos sieną antroje dienos pusėje.

— Oras Lietuvoje praėjusią savaitę buvo labai karštas. Temperatūra dieną pakildavo virš 30 C (85 F). Paprastai tokie karščiai būna tik 1-2 dienas.

Liepos 10 d. Vingio parke prie Vilniaus įvykusioje Pirmosios Pasaulio lietuvių dainų šventės didžiajame koncerte dalyvavo apie 26,000 dalyvių. Vingio parko estradoje dainavo apie 16,000 dainininkų, grojo 50 pučiamųjų orkestrų, apie 1,200 muzikantų. Ant suolų sėdėjo 10,000 žiūrovų.

Paminės žydų genocidą Šiauliuose

Vilnius, liepos 21 d. (Elta) - Šiauliuose liepos 24 d. bus paminėtas žydų genocidas.

Žydų genocidas Šiauliuose prasidėjo tuometinio Šiaulių miesto burmistro P. Linkevičiaus 1941 m. liepos 18 d. įsakymu perkelti visus žydų tautybės žmones į geto teritoriją. Vėliau į getą įvairiu laiku buvo atgabenta apie 3,000 užsienio žydų - iš Lenkijos, Vengrijos, kitų šalių. 1944 metų liepos mėnesį, frontui besartinant prie Šiaulių, dalis dar likusių gyvų geto kaliniių buvo nužudyta ar išgabenta į kitas mirties stovyklas - Štuthofą, Dachau.

Kai kuriems ten atsidūrusiems šiauliečiams pavyko sulaukti laisvės. Tarp jų buvo ir Dovas Šilinskis, patraukęs iš Dachau į Izraelio žemę ir ten pasižymėjęs nepriklausomybės kovose. Vėliau buvęs šiaulietis tapo Izraelio valstybės Knesset pirmininku, šalies viceprezidentu. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Šilinskis aplankė savo gimtąją šalį.

Pažymint žydų tragedijos Šiauliuose liūdnas metines, bus pagerbti ir kilnūs lietuviai, kurie, nepaisydami pavojaus, gelbėjo mirčiai pasmerktuosius.

Gydytojai žada streikuoti

Vilnius, liepos 19 d. (Elta) - Medikų reikalavimai valdžiai dėl neatidėliotinos pagalbos sveikatos apsaugai antradienį pareiškė išplėstiniam Lietuvos gydytojų sąjungos ir medikų profesinių organizacijų koordinacinės tarybos posėdyje. Jeigu į juos nebus reaguojama, spalio pradžioje medikai pradės streiką.

Sveikatos apsauga, susirinkusiųjų nuomone, turėtų būti išlaikoma konkrečių mokesčių - draudimo, o ne biudžeto, todėl reikėtų įkurti ligonių kasas, privatizuoti gydymo įstaigas.

Daugelis gydytojų buvo už mokamą alkoholių, narkotikų ir kitų asocialių asmenų gydymą, mažų provincijos ligoninių reorganizavimą ir slaugos namus. Panevėžio gydytojų sąjungos atstovo nuomone, šiuo metu gydytojai atsainiai žiūri į susidariusią padėtį, daugėja paliekančių darbą ir ieškančių pelningesnio verslo.

Gydytojai priėmė rezoliuciją, kurioje reikalaujama sveikatos apsaugą pripažinti valstybės prioritetine sritimi ir skubiai priimti sveikatos apsaugą reguliuojančius įstatymus, viešai informuoti visuomenę apie nemokamai teikiamos medicinos pagalbos apimtį, garantuoti biudžeto numatytas lėšas, sutrumpinti darbo savaitę iki 36 valandų, o mediko atlyginimo vidurkis turėtų būti ne mažesnis už valstybinio sekretoriaus darbuotojo atlyginimą.

Nuo pirmadienio oras atvėso, tačiau lieka sausa ir saulėta. Vanduo ežeruose įšilo iki 24 C (75 F). Daug kur miškuose kilo gaisrai.

Palangos tiltas tiesias 430 metrų į jūrą.

Palangoje statomas jūros tiltas

Vilnius, liepos 9 d. (LR) - Šią vasarą atostogaujantys Palangoje turi retą galimybę ne tik išsėdėti paplūdimyje, bet ir stebėti naujo jūros tilto, jau praminto amžiaus statybą, lėtą, bet tvirtą tojimąsi ant gelžbetoninių kojų.

Pasak Palangos valstybinės komunalinio ūkio įmonės vyriausiojo inžinieriaus D. Puodžiaus, tilto statybai išleista jau 260,000 dolerių. Nuo suplanuoto tvarkaraščio atsiliekama - darbams sutrukdė techniniai nesklandumai ir neseniai praužiusios audros.

Į jūrą jau nutiesti 123 metrai, pasak vyriausiojo inžinieriaus, tai tildo griaučiai.

Jau sukalta 60 polių, sumontuota 80 perdengimo plokščių. Krante panaudoti 6 metrų ilgio, jūroje - 12 metrų gelžbetoniniai poliai. Jie kalami vibraciniu būdu. Sumontuotos nukreipiančios konstrukcijos: 10 tonų rėmas, neleidžiantis poliams

Investavimo firmos nebemoka aukštų palūkanų

Vilnius, liepos 21 d. (AGP) - Po didžiausių investavimo firmų bankrotų beveik neliko skelbimų, siūlančių žmonėms investuoti savo santaupas į tokių firmų veiklą.

Kauno Holdingo kompanija buvo atsidūrusi ant bankroto ribos, bet jai pavyko atsiskaityti su supanikavusiais indėlininkais ir ji toliau juos priiminėja. Už indėlius ji moka 4.5%-5.5% mėnesinių palūkanų. Tai jai atseina pigiau, negu imti paskolas iš bankų. EBSW bendrovei, į kurią įeina Kauno Holdingo kompanija, indėlininkų panika kainavo apie 5 milijonus dolerių.

Kitų metų sausio mėnesį Jacques Santer perims Europos Komisijos pirmininko pareigas iš J. Delors, kuris per dešimt darbo metų sugebėjo paversti šį postą vienu iš įtakingiausių Europos ir pasaulio politinėje arenoje. Delors, kuris dažnai buvo vadinamas „karaliumi filosofu“, sugebėjo paversti Europos Bendrijos Komisiją (taip ji vadinosi iki praėjusių metų lapkričio, kai įsigaliojo Maastricht sutartis) labai įtakinga naujų Europos idėjų ir planų kalve bei jų įgyvendinimo mechanizmu. Pagrindinis buvusio svarbiausio Europos Sąjungos organo vadovo tikslas buvo paversti Europos Sąjungą iš pradžių ekonomine, o vėliau ir politine galybe, kuri tarptautinėje arenoje galėtų sėkmingai konkuruoti su JAV ir Japonija.

Vadovaujant J. Delors, Europos Bendrijos Komisija sugebėjo įgyvendinti vieningos, sienų nevaržomos rinkos idėją, pradėti bendros užsienio ir monetarinės politikos įgyvendinimo procesą bei atverti ES duris kitoms Europos valstybėms. J. Delors labai daug prisidėjo, kad būtų pasirašyta Maastricht sutartis, kuri žymi naują Europos integravimosi pakopą.

Nesitikima, kad Santer bus veiklus. Po tokio veiklaus Komisijos vadovo daugelis J. Santer kandidatūrą sutiko su nerimu. Politikos apžvalgininkai praktiškai vieningai teigia, kad Liuksemburgo premjeras nebus labai stiprus vadovas. Liuksemburgas dėl savo nykštukinio dydžio niekuomet nebuvo labai įtakinga valstybė Europos Sąjungoje. Pats Jacques Santer, nors neseniai išrinktas šalies premjeru trečią kartą ir išbuvo šiam poste dešimt metų, savo aiškaus po-

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Išrinktas naujasis Europos Sąjungos vadovas

Strasbourg, Prancūzija, liepos 21 d. - Europos Parlamentas liepos 21 d. Europos Sąjungos vadovu patvirtino Liuksemburgo ministrą pirmininką Jacques Santer. Krikščionis Demokratas Santer, 57 metų, buvo išrinktas Europos Sąjungos vykdomojo organo - Europos Komisijos - pirmininku 260-238 balsų santykiu, dvidešimt trims nariams susilaikant.

Liepos 15 d. nominavus jį šioms pareigoms, „Lietuvos rytas“ (VII. 19) komentavo šią nominaciją, pastebėdamas, jog bet kuriai šaliai naujasis Europos Komisijos pirmininkas geriausiai atveju buvo antrasis ar net trečiasis jai priimtinių galimų kandidatų sąrašė. Jacques Santer niekuomet nebuvo laikomas vienu iš stipriausių Europos politikų, ir jo pavarde tarp realių kandidatų pakeisti dabartinį Europos Komisijos pirmininką Jacques Delors pasirodė tik liepos 4 savaitės pradžioje.

Tačiau po to, kai iš kovos dėl vieno ar kitų priežasčių pasitraukė daug stipresni ir galbūt labiau šiam darbui tinkantys varžovai, J. Santer liko vieninteliu visiems priimtiniu, kompromisiniu kandidatu. Žurnalistai jį iš karto kandžiai pavadino „mažiausiu bendru vardikliu“.

Delors buvo labai aktyvus

Kitų metų sausio mėnesį Jacques Santer perims Europos Komisijos pirmininko pareigas iš J. Delors, kuris per dešimt darbo metų sugebėjo paversti šį postą vienu iš įtakingiausių Europos ir pasaulio politinėje arenoje. Delors, kuris dažnai buvo vadinamas „karaliumi filosofu“, sugebėjo paversti Europos Bendrijos Komisiją (taip ji vadinosi iki praėjusių metų lapkričio, kai įsigaliojo Maastricht sutartis) labai įtakinga naujų Europos idėjų ir planų kalve bei jų įgyvendinimo mechanizmu. Pagrindinis buvusio svarbiausio Europos Sąjungos organo vadovo tikslas buvo paversti Europos Sąjungą iš pradžių ekonomine, o vėliau ir politine galybe, kuri tarptautinėje arenoje galėtų sėkmingai konkuruoti su JAV ir Japonija.

Vadovaujant J. Delors, Europos Bendrijos Komisija sugebėjo įgyvendinti vieningos, sienų nevaržomos rinkos idėją, pradėti bendros užsienio ir monetarinės politikos įgyvendinimo procesą bei atverti ES duris kitoms Europos valstybėms. J. Delors labai daug prisidėjo, kad būtų pasirašyta Maastricht sutartis, kuri žymi naują Europos integravimosi pakopą.

Nesitikima, kad Santer bus veiklus

Po tokio veiklaus Komisijos vadovo daugelis J. Santer kandidatūrą sutiko su nerimu. Politikos apžvalgininkai praktiškai vieningai teigia, kad Liuksemburgo premjeras nebus labai stiprus vadovas.

Liuksemburgas dėl savo nykštukinio dydžio niekuomet nebuvo labai įtakinga valstybė Europos Sąjungoje. Pats Jacques Santer, nors neseniai išrinktas šalies premjeru trečią kartą ir išbuvo šiam poste dešimt metų, savo aiškaus po-

žiūrio į Europos integravimosi perspektyvas kol kas neišreiškė.

Naujasis Europos Komisijos pirmininkas laikomas prityrusiu derybininku, mėgstančiu tyliai dirbti užkulisiuose ir ne per daug afišuotis viešumoje. Tačiau, daugelio manymu, nebūdamas labai įtakingas ir stiprus, dirbdamas naujajame poste, jis pats gali tapti didžiųjų valstybių užkulisių žaidimų ir manipuliacijų auka. Taip pat manoma, kad jam vadovaujant gali sumažėti Europos Komisijos įtaka.

Santer turi daug patyrimo sprendžiant Europos reikalus

Patyrimo sprendžiant visos Europos reikalus naujam vadovui nestinga. Tuo metu, kai Liuksemburgas pirmininkavo Europos Sąjungai (o J. Santer buvo šios šalies premjeras), buvo sukurti Maastricht sutarties pagrindai. Jis taip pat vadovavo deryboms ir 1985 metais, po kurių buvo pasirašytas Europos Sąjungimo aktas. Be to, Santer buvo Europos Parlamento viceprezidentas.

Jacques Santer požiūris į Europos Sąjungą yra beveik toks pat, kaip ir kitų Europos valstybių vadovų, tačiau jis nėra centralizmo šalininkas. „Įgyvendinti Europos integravimosi procesą nereikia sukurti Napoleono Europą. Kuo labiau Europa bus decentralizuota, tuo ji bus stipresnė“, pasakė būsimasis Europos Komisijos pirmininkas.

J. Santer vyriausybei, kuri, kaip minėta, vadovavo Maastricht sutarties rengimui, tenka atsakomybė už tai, kad buvo patvirtintas tarpvyriausybinių bendradarbiavimo užsienio ir teisinės politikos srityse principas. Federalistų atstovai labiau būtų linkę, kad Europos Komisija ir Europos Parlamentas galėtų vaidinti įtakingą vaidmenį sprendžiant šias problemas.

J. Santer taip pat neišsigančias pasipriešinti beveik visoms didžiosioms ES valstybėms, kai buvo sprendžiami Liuksemburgui svarbūs klausimai - bankininkystė ir ją palaikanti nedidelių mokesčių sistema.

Ivertinant visa tai, neuostabu, kad net didžiajai Britanijai ši kandidatūra pasirodė priimtina. Premjeras John Major išvardijo tik teigiamas J. Santer savybes: laisvosios prekybos šalininkas, tarpvyriausybinių bendradarbiavimo rėmėjas diskusijoje dėl Maastricht sutarties, žmogus, atsisakęs Vokietijos spaudimui dėl mokesčių.

KALENDORIUS

Liepos 23 d.: Šv. Brigita, šeimos motina, paskui vienuolė ir mistinė rašytoja (g. 1303 Švedijoje, m. 1373 Romoje); Apolinaras, Romula, Tarvilas, Gelminė.

Liepos 24 d.: Septynioliktas eilinis sekmadienis; Kristina, Kristoforas, Kunigunda, Laimis.

Liepos 25 d.: Šv. Jokūbas, apaštalas; Galminė, Aušra, Kristupas.

Liepos 26 d.: Šv. Ona ir Joakimas, Marijos tėvai; Gluosnis, Greitutė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

APIE ATEITININKŲ KONGRESĄ LIETUVOJE

Čia pateikiame liepos 19 d. „Lietuvos ryto“ laidoje išspausdintą ELTA pranešimą, po antrąte „Ateitininkų pranešimas: kursime savo tautos šviesę ateiti“. Rašoma:

„Vilnius, liepos 18 d. (ELTA) Keturi dienas Vilniuje vyko Ateitininkų federacijos dviliktasis kongresas. Pirmą kartą bendrame būryje susitikę Lietuvos ir Išeivijos ateitininkai - jaunučiai, moksleiviai, studentai, sendraugiai - klausėsi įdomių paskaitų, dalyvavo simpoziumuose, diskutavo, brėžė šios katalikiškos visuomeninės kultūrinės organizacijos tolesnės veiklos gaires, meldėsi.

Sekmadienį iškilmingame kongreso uždarymo posėdyje pranešimą „Ateitį regim Tėvynės laimingą“ skaitė daktaras Vytautas Petras Vyngantas. Pristatant prelegentą, pažymėta, kad apie tris dešimtmečius Amerikos aviacijoje dirbęs pramonės psichologijos specialistas daktaras V.P. Vyngantas daug kartų buvo rinktas į Ateitininkų federacijos valdybą, buvo generalinis sekretorius, vadovavo „Dainavos“ stovykloms kursams, yra parengęs daug ateitininkų vadovų.

Nuo 1959 metų net kelias kadencijas buvo Pax Romana (Pasaulinės katalikų studentų organizacijos) centro valdybos pirmininkas. Tai - vienintelis

lietuvis, vadovavęs pasaulinei organizacijai.

Savo pranešime baigiamajame kongreso posėdyje daktaras V.P. Vyngantas suformulavo ateitininkijos uždavinius einant XXI amžių. Be kitų dalykų, pabrėžė jis, turime siekti, kad kiekvienas ateitininkas kasdieniniame gyvenime būtų visada geras pavyzdys. Valstybės mastu ateitininkija turi atrasti darbo formų ir padėti - lašas po lašo - kurti geresnį gyvenimą.

Ateitininkų federacijos vadu vėl išrinktas Juozas Polikaitis (JAV). Šis kongresas, kalbėjo jis, parodė, kad ateitininkų jaunimas yra dinamiškas, gyvas, daug žadantis Lietuvai, žmonijai. Kongresas - tik sėkla, pasėta širdyse ir protuose, mes turime ją auginti, puoselėti, kiekvienas pernešti į savo aplinką. Ir svarbiausia: kiekvieną darbą turime atlikti sąžiningai - nesvarbu koks - labai reikšmingas ar visai menkas tas darbas būtų. Sąžiningumas yra begalinės vertės dalykas. Neškime meilę į pasaulį, kurkime tautos šviesę ateitį. Veskime brolius, paduodami jiems ranką. Eikime kartu, nesvarbu, kas kokiame pasaulio kampelyje būtų.

Kongresas baigėsi bendra malda, kurios žodžius skaitė kunigas daktaras Voldemaras Cukuras (JAV) ir ateitininkų himnų.

Ateitininkų federacijos dvasios vadas kun. dr. V. Cukuras vadovavo bendrai maldai užbaigiant 12-ji Ateitininkų kongresą Lietuvoje.

M. VALTORTOS „ŽMOGAUS—DIEVO POEMA“

Kun. K. J. Ambrasas „Tėviškės žiburiuose“, rašydamas apie Kęstučio A. Trimako knygą „Jėzaus gyvenimo iliustracijos“, ilgiau sustoja prie Marijos Valtortos knygos. Kun. K. A. Trimakas savo filosofinę knygą parašė pagal M. Valtortos knygą „Žmogaus - Dievo poema“.

Ši M. Valtortos knyga, pagal kun. Ambrasą, tiek savo žanru, tiek autoryste, gana neįprasta. Ją parašė moteris, sirgdama ir 10 metų gulėdama lovoje, prie savęs turėdama tik Šv. Raštą ir Pijaus katekizmą. Marija Valtorta buvo lankiusi tik vidurinę mokyklą, niekad nebuvusi Palestinoje. Ji prisipažįsta savo nuodėmklausiu, kad ji nėra tos knygos autorė, o tik pažodžiui užrašiusi savo vizijas ir ką jai padiktavo-aiškino pats Jėzus ir Marija. Toje knygoje yra 700 epizodų iš Jėzaus gyvenimo su daugybe naujų duomenų apie Jo gyvenimą, kančią ir mirtį. Kaip kun. Ambrasas rašo, toje knygo-

je esą pateikta daug detalių iš Jėzaus, Marijos, Juozapo, apaštalo, mokinių, draugų ir priešu.

Ta M. Valtortos knyga yra išversta į daugelį kalbų: italų, prancūzų, ispanų, vokiečių, anglų ir dar kitų. Ji susilaukė ne tik gerų įvertinimų, bet ir daug kritikos, nepaisant, kad buvo gautas popiežiaus Pijaus XI leidimas ją spausdinti.

Kun. K. J. Ambrasas rašo, kad mokslo žmonės negali atsižvelgti kiek daug tame veikale vertingų ir iki šiol niekam nežinomų faktų. To veikalo reikšmė padidėja ir todėl, kad jis naudojamas kitiems veikalams ir studijoms.

Kun. Ambrasas pageidavimas būtų, kad visa Marijos Valtortos „Žmogaus - Dievo poema“ būtų išversta ir išleista lietuviškai, nes tokį veikalą daug geriau skaityti pačiam, negu filosofinius svarstymus ar aptasakotą turinį.

K.K.

Studentų ateitininkų choras, pasirošęs dainuoti 1940 metais ruošiamame Ateitininkų kongrese, nebeįvykusiame dėl Sovietų Sąjungos įvykdytos Lietuvos okupacijos.

UŽDAVINIAI LIETUVOS ATEITININKAMS IR VISIEMS KRIKŠČIONIMS

Liepos 12 d. „Lietuvos aide“ aprašoma Pasaulio lietuvių dainų šventės konferencija. Antrašė pavadinta „Lietuva ir lietuviai dar kartą pabandė parodyti visam pasauliui, kas yra dainuojanti revoliucija“. Konferencija apibendrino dainų šventės išspūdžius ir jos šūkių „Viena tauta - viena kultūra“. „Nuomonių“ skyriuje Saulius Stoma svarsto temą „Ar brolius ir seses lietuvių vien daina suligina?“. Autorius įdomiai apsvaisto Lietuvos valdžios darytą sprendimą - dėl pilietybės lietuvių kilmės išseiviams. Jis ragina, kad reikia ne vien gražių žodžių, bet išseivijos lietuviams reikia realių veiksmų, jie nori aktyviai dalyvauti Lietuvos gyvenime.

Tame pačiame „Lietuvos aide“ numeryje Laima Peleckienė aprašo dviejų suomių turistų mašinos apvogimą - prie Šaulių Sv. Petro ir Povilo bažnyčios. Suomijos piliečius savo namuose priglaudė vienas policijos pareigūnas - jie liko be pasu, draudimo kortelės, pinigų ir žemėlapių tą paskutinę viešnagės dieną Lietuvoje. Tame pačiame numeryje aprašytas trijų Lietuvos piliečių su laikymu JAV-se dėl nelegalaus prekiaavimo ginklais. Tą žinią jau skaitėme Čikagos dienraščiuose ir „Drauge“.

Ketvirtame puslapyje aprašomas ir XII Ateitininkų kongresas. Rašoma, kad pirmadienį Berčiūnuose, Panevėžio rajone, prasidėjo Lietuvos bei Išeivijos ateitininkų studentų, moksleivių darbo ir studijų prieškongresinė stovykla, kurioje bus rengiamasi Vilniuje prasi- dedančiam Ateitininkų kongresui. Paminėtos temos, kurias pramatyta Kongrese aptarti - „aktualios šių dienų temos: piliečių atsakomybė, šeima, pasauliečio krikščionio liudijimas, popiežiaus vizito reikšmė“.

Vienos dienos laikraščio puslapiuose galima matyti ir tai,

kas gražu ir linksma, ir tai, kas graudu ir nemalonu. Iš viešna- gių jau grįžta dainininkai ir šokėjai, dalyvavę Pasaulio lietuvių dainų šventėje Lietuvoje. Netrukus grįš ir dalyvavusieji Ateitininkų kongrese. Šiuo metu JAV-se baigėsi Ateitininkų sendraugių (šeimos) stovykla. Lauksime nuotaukų, žinių, aprašymų, o po to - prasmingų uždavinių ir žingsnių į platų pasaulį. Negalėsime užsidaryti savo rateliuose. Mūsų laukia dar daug kelių, tik reikia pasirinkti, kuriais eiti.

Saulius Stoma jau minėtame „Nuomonių“ skyriuje rašo: „Kur dingio Nepriklausomybės aušroje didelį susidomėjimą rodė lietuvių milijonieriai? Išsigando dekanidžių? Negi pragyvenus nuotykingą gyvenimą, tik toks drąsos limitas beliko, kad baidomasi savo krašto? Kas iš tikrųjų vyksta su visa pokario pabėgėlių (išvartųjų) karta, kuri nepalūžusi praėjo kraują, prakaitą ir ašaras, sapnuodama Lietuvą, nuo nulio susikūrė savo gyvenimus, išgarsino lietuvių vardą visuose užjūriuose, o dabar, išsipildžius jų didžiausiai svajonei, dreba, skaitydama Lietuvos kriminalinę kroniką, nors čia dar nėra rajonų, pro kuriuos pravažiuoti reikia nesustojant ir užsidarius langus? Bus įdomu pamatyti, ką šios vasaros įvykiai reikės mūsų kasdieniniuose gyvenimuose... Lietuvoje ir už jos ribų.

R.K.

ATEITININKŲ STUDIJŲ DIENOS

Studijų dienų pirmasis vakaras, penktadienį, rugsėjo 2 d., bus skiriamas šios vasaros Ateitininkų kongreso prisiminimui. Bus rodomi vaizdai iš įvairių kongreso įvykių, o dalyviai pasidalins savo išspūdžiais. Registracijas priima Lidiya Ringienė: 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL 60463, tel. (708) 361-2557.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai po įžodžio Vokietijos ateitininkų šventėje. Iš k.: T. Šrioteris, R. Slankauskaitė, D. Bieliauskas, R. Markšaitė ir H. Matulevičius.

Nuotr. M. Šmitienės

DAINŲ ŠVENTĖ LIETUVOJE

Pavarčius Dainų šventės programą, matoma, kokia plati buvo šios šventės apimtis - programos turinėjimas, dalyvių gausumas. Galima rasti labai gražių, pažįstamų dainų pavadinimų, bet akį traukia kompozitoriai ir dirigentai. Ju tarpe matomi ir mums, užjūrio ateitininkams, pažįstamos pavardės. Dainų dienos programoje (Kaune liepos mėn. 7 d.) Julius Gaidelio harmonizuota liaudies daina „Pasėjau dobilą“ dirigavo Emilija Pakštaitė-Sakadolskienė. Stepo Sodeikos muz., Vlado Jakubėno redakcija, Bernardo Brazdžionio žodžiais parašytą dainą „Šiaurės pašvaistė“ dirigavo Darius Polikaitis. (Tai buvo užsienio lietuvių choro programos dalis.) Savo tėvo a.a. Jono Stroliaus muzikos, Viltinio aranžuota, Pauliaus Jurkaus žodžiais parašytą giesmę, dainuojant jungtiniam chorui, dirigavo Faustas Strolia.

Dainų dienos programoje (Vilniuje, liepos 10 d.) „Šiaurės pašvaistė“ dirigavo Rita Cyvaitė-Kliorienė, „Parveski, Viešpatie“ - vėl Faustas Strolia. (Kiti užsienio lietuvių chorų dirigantai taip pat mums pažįstami, nes jie vadovauja parapijų chorams ir kt. - Gražina Burokaitė-Pranauskienė iš Australijos, Raimundas Obalis-Obalevičius iš Rochester, NY, Viktoras Ralys - iš Los Angeles, CA, Jonas Govėdas ir Dalia Skriskaitė-Viskontienė iš Toronto, Kanados). Tautinių šokių grupei iš Vasario 16-osios gimnazijos vadovauja ilgametė moksleivių ateitininkų globėja Marija Dambriūnaitė-Šmitienė. „Lietuvos Vyčių“ šokėjų grupei, kartu su Frank Zapoliu iš Čikagos, vadovauja jaunučių ateitininkų globėja ir vadovė, Lidiya Ringienė. „Spindulio“ ansambliai iš Lemont, IL, vadovauja mums visiems pažįstama Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė.

Parapijos ir jų chorai neat-siliko. Dalyvavo Šv. Kazimiero parapijos choras iš Los Angeles, CA, New Yorko Apreiškimo

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant Lietuva -			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

parapijos choras, Prisikėlimo parapijos choras (iš Toronto), Aušros Vartų parapijos choras (Hamilton, ONT).

O Lietuvos dainų ir šokių ansamblių sąrašai nesibaigia: Jurbarko rajonas, Kauno rajonas, Prienų rajonas, Alytaus rajonas, Rokiškio rajonas... Be to, dalyvavo chorai ir šokių grupės iš Argentinos, Ukrainos, Austrijos, Rusijos, Baltarusijos, Lenkijos ir Vokietijos... Gintarė Jakelaitytė-Bukauskienė (dabar gyvenanti New Yorke) pasidalino šia mintim programoje: „Manau, kad dainavimas lietuvių tautai nebuvo pasirinkimo

dalykas. Greičiau - tiesiog duotybė...“ O dainų šventėje dalyvavusiems šokėjams, choristams, dirigentams, vadovams - per dainą ir šokį - per šiuos kultūrinius pasireiškimus, jie save papildė ir ieško savo pilnutinės asmenybės.

R.K.

STOVYKLŲ DAINAVOJE

Liepos 24 - rugpjūčio 6 d. - Jaunujų ateitininkų s-gos stovykla Dainavoje. Stovyklautojai priimami nuo 7 iki 13 metų amžiaus. Registruotis pas Taurą Underienę, tel. 313-261-4069.

Rugpjūčio 7 - 14 d. - Moksleivių ateitininkų s-gos stovykla Dainavoje. Registruotis pas dr. Audrių Polikaitį, tel. 708-257-2022.

Rugpjūčio 21 - 28 d. - Lietuvių Fronto Bičiulių stovykla Dainavoje.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-9969 arba (312) 424-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel.708-634-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketv. 12 - 4 v.p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Kelt. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie

Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBAS, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

STEBUKLINGAI MAITINAMI

Kai dirbame ne sau, o Dievo garbei ir artimo meilei — iš dėkingumo Dievui — Dievas pasirūpina, kad per mus jo meilės tikslas būtų pasiektas. Pirmame šio sekmadienio skaitinyje iš Antrosios Karalių knygos (2 Kar 4:42-44) skaitome apie žmogų, kuris atėjo pas pranašą Elizejų, norėdamas Dievui išreikšti dėkingumą, paaudkodamas simbolišką auką iš pirmųjų tų metų derliaus vaisių: „dvidešimt miežinės duonos kepalukų ir naujų grūdų pintinėje“.

Priėmęs šią dovaną Dievo vardu, pranašas Elizejus paliepa savo tarnui tai padalinti susirinkusiems žmonėms. Tarnas suabejoja, ar šio maisto užteks susirinkusiems šimtui vyrų. Tuomet Elizejus pasako žodžius, kuriuos Dievas jam apreiškė: „Privalgys ir dar atliks“. Ir štai 9 šimtmetėje prieš Kristų žmonės buvo stebuklingai pamaitinti Dievu paaudkotu valgiu, nes Dievas nori, kad žmogus suprastų, jog viską (pvz., savo išsiaugintą derlių) turi iš Dievo gausios rankos. Dievas nori parodyti, kad aukoti Dievui reiškia dalintis su žmonėmis ir kad, dėkima širdimi aukojant Dievui, Dievas padarys, jog toji jam paaudkota auka pasotintų žmones.

Nors pranašas Elizejus nežinojo, kad vykdymas šį Dievo nurodymą, jis vykdė ir pranašystę apie žadėtąjį Mesiją, mes, Jėzų pažinę žadėtąjį Mesiją-Kristų tą aiškiai matome šio sekmadienio Evangelijoje (Jono 6:1-15), kur Jėzus įsako savo apaštalams pamaitinti penkis tūkstančius žmonių.

Evangelistas šv. Jonas, aprašydamas šį stebuklingą žmonių pamaitinimą, specialiai pažymi, kad Jėzų „lydėjo gausi minia, nes žmonės matė stebuklus, kuriuos jis darė ligoniams“. Ir čia Jėzus įvykdys stebuklą, bet jo tikslas, vykdant stebuklą, yra kitas, negu žmonių, kurie nori jį padaryti savo politiniu vadu. Evangelistas specialiai pamini, kad tuo metu artėjo Velykos. Kristui, patiems apaštalams ir Jėzų lydėjusioms minioms jos priminė Išėjimo įvykį jo istorijoje, kai Dievas stebuklais išvedė žydus iš Egipto nelaisvės. Nenuostabu, kad tokiu metu stebukladaris Jėzus pradėjo daug kam atrodyti kaip naujasis Mozė, kuris juos išvaduos iš Romėnų nelaisvės. Tiesa, Jėzus

buvo naujasis Mozė, davęs ir naują meilės įstatymą, bet jis vadavo ne iš politinės, o iš nuodėmės nelaisvės. Jėzus žinojo, kad, neišlaisvintas iš nuodėmės, žmogus nemokės gyventi nei politinėje laisvėje — netrukus užsitrauks kitą nelaisvę.

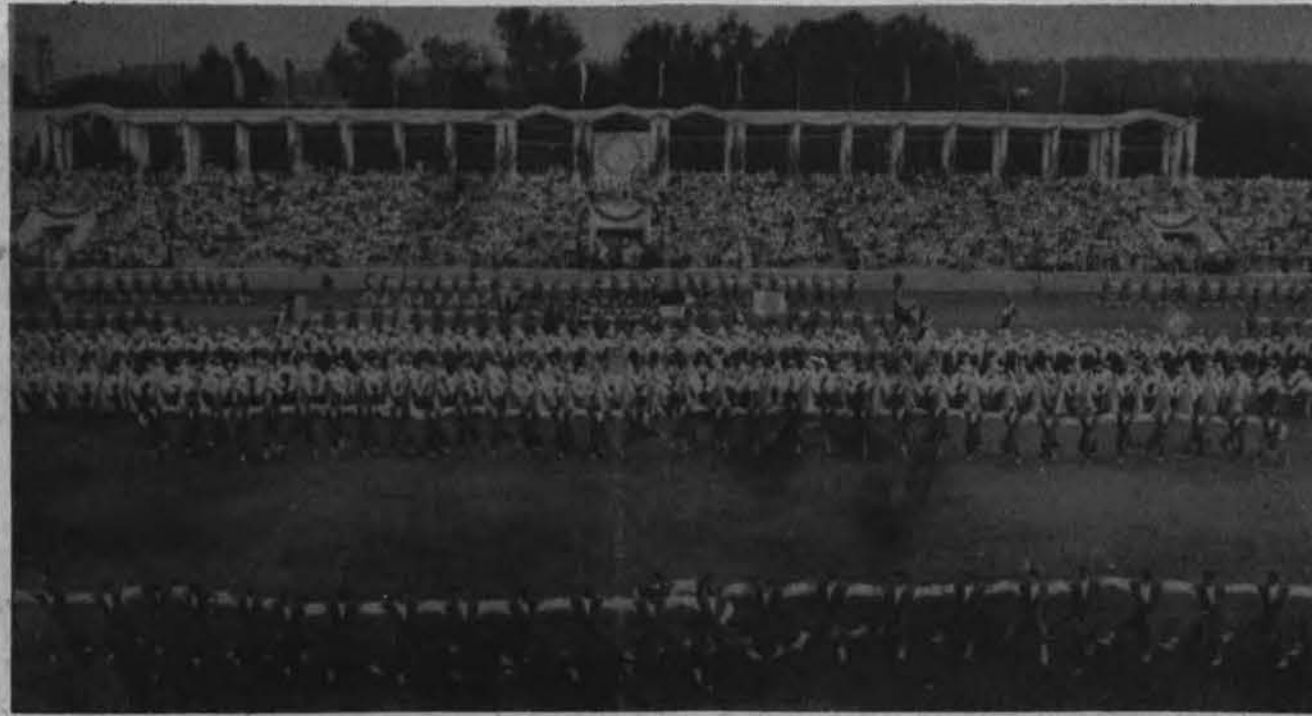
Pamatęs pas jį atėjusią išalkusią minią, Jėzus nutarė ne tik pats juos stebuklingai pamaitinti, bet pamokyti apaštalus, kad reikia rūpintis ir žmonių fiziniais poreikiais, ir apie pasitikėjimą Dievu net ir tuomet, kai žmonių poreikiai aiškiai viršija išgales juos patenkinti.

Pats Jėzus iškėlė apaštalui Pilypui klausimą: kur pirsime duonos jiems pavalgydinti? Pilypas pasakė, kad jų turimų pinigų tam neužteks. Apaštalas Andriejus pamatė berniuką su penkiais miežinės duonos kepalukais ir dviem žuvim, bet ir jam buvo aišku, kad tai nieko nereiškia tokiai miniai. Apaštalams suvokus, kad jie yra bejėgiai šiuo atveju žmonės patenkinti, Jėzus jiems pasakė susodinti žmones pievoje.

Jėzus tuomet sukalbėjo padėkos maldą (žodis „Eucharistija“ yra paimtas iš graikų ir reiškia „dėkoti“) ir davė apaštalams, kad jie padalintų žmonėms. Visi gavo ir duonos, ir žuvies, kiek kas norėjo, ir dar apstiejo liko.

Krikštų pavadęs ir mums Dievo vardu rūpintis, kad žmonės nekentėtų materialinio nepatikties, Jėzus ir mus siunčia dalintis iš to, ką turime. Ir kai turime aiškiai per mažai, bet už tą, ką turime, Dievui dėkojame ir tuo dalinamės, Dievas dažnai stebuklingai padaugina, nes prašome Jėzaus vardu, kuris pats to būtų norėjęs.

Bet stebuklų tikslas nėra žmonių dėsnių į save patraukti, o stiprinti, jungti Dievo šeimai, ypač kai ją ištinka sunkumai, kaip atsitiko iš kalėjimo rašančiam šv. Pauliui ir Efeso tikintiesiems (Ef 4:1-6). Vykdyti Dievo valią ne visuomet yra lengva, kaip anuomet pievelėje prie Galilėjos ežero. Kai nesutariai ir nuomonių skirtumai drasko bendruomenę, dar labiau reikia pasitikėti Dievu ir išverti nuolankumo, meilės ir kantrybės dorybėse, aktyviai palaikyti „tarpusavio meilę, sergėti Dvasios vienybę taikos ryšiais“. Tuomet sunku tikėti stebuklais, bet būtina išlaikyti viltį ir vykdyti, ką Jėzus įsako per tokius apaštalus, kaip Pau-

Vaizdas iš Dainų ir tautinių šokių šventės Vilniuje.

BALTIJOS KLAUSIMAS NEAPOLYJE

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Pasirodo, kad Baltijos valstybių klausimas buvo prisimintas viršūnių susitikime Neapolyje. Vokietijos didžioji spauda rašė, kad B. Jelcino ir B. Clintono bendroje spaudos konferencijoje buvo iškeltas Rusijos kariuomenės atitraukimas iš Estijos, kadangi joje yra dar netoli 3,000 karių. Vokiečiai rašė, kad Jelcinas sutinka su kariuomenės atitraukimu, tačiau iki rugpjūčio mėn. pabaigos rusai negalės apeisti Estijos žemės. B. Jelcinas stipriai apkaltino Baltijos valstybę rusų mažumos priepaude, neduodant jai pagrindinių politinių teisių. Be to, Estija reikalauja jai gražinti Pečioros ir dešinėje Narvos pusėje esančias žemes. Vokiški dienraščiai pažymėjo, kad rusų kariuomenės Lietuvoje nėra.

Visai kitom akim Vokietijos dienraščiai matė Estijos-Rusijos ginčą, pranešdami, kad B. Jelcinas trumpu „niet“ atsakė JAV prezidentui, tuo pačiu pademonstruodamas Rusijos pagą. Anksčiau jis buvo sutikęs su kariuomenės atitraukimu iš Latvijos ir Estijos iki rugpjūčio 31 d., tačiau, prieš išvykdamas į Neapolį, jis gavęs kariuomenės štabo naujas instrukcijas. Kodėl Rusija sutiko atitraukti kariuomenę iš Latvijos ir Lietuvos, bet nesutinka jos atitraukti

lius, kuris primena, kad Krikštų esame pašaukti būti vienas kūnas, viena Dvasia, valdomi vieno Viešpaties Kristaus.

Aldona Zailskaitė

Nuotr. Martyno Vidzbello — ELTA

jis buvo susidraugavęs. Anksčiau bulgaras gyveno Rytų Vokietijoje, kur taip pat treniravo vokiečių imtynininkus.

Tačiau grįžkime prie Kijevo ir Minsko. Ukrainoje, ypač jos vakarinėje dalyje, stipri tautinė savimonė, nes pvz., už Kravčuką balsavo beveik 90% gyventojų. Vokiečiai rašė, kad netrukus ir pamažu Maskva šias valstybes atskirs nuo Vakarų pasaulio įtakos.

Vakarams šie ekskomunistų laimėjimai turi pozityvius ir negatyvius aspektus. Naujos respublikos glaudžiasi po Maskvos sparnu. Joms automatiškai Kremlius suteiks ekonomines lengvatas, t.y. neužsuks degalų čiaupo. Vokiečių komentaras skamba gan ciniškai. Girdi, politikams geriau tartis ir kalbėti su vienu atstovu, negu trimis. Tačiau ar ilgai išsilaikys ši draugystė? Vokiečiai spėja, kad vieną dieną, kaip ir buvusi Sov. sąjunga, ši trijų kraštų santaka subyrės kaip kortų namelis.

KOMPOZITORIAUS PALAIKAI GRĮŽO NAMO

Liepos 2 d. senosiose Rasų kapinėse buvo perlaidotas prieš 11 metų miręs kompozitorius, dirigentas, M.K. Čiurlionio ansamblio įkūrėjas ir meno vadovas Alfonsas Mikulskis.

Prieš perlaidojant iš JAV atvežtą urną su išveivijos veikėjo pelenais, Arkikatedroje Bazilikoje gedulingas Mišias laikė monsignoras Kazimieras Vasiliauskas. Jų metu ansamblio „Lietuva“ atliko A. Mikulskio sukurta „Tautinės mišias už kenciančią Lietuvą“. Prie kapo duobės kalbėjo kultūros ministras Dainius Trinkūnas, firmos „GT International“ prezidentas ir palaikų pervežimo organiza-

Tik ją vieną teturime

Švenčiant 25 metų sukaktį nuo pirmojo JAV astronauto (ir iš viso pirmojo žmogaus pasaulio istorijoje) nusileidimo ant Mėnulio, girdint pranešimus apie kometos skeveldrų kritimą į didžiausią mūsų Saulės sistemos planetą — Jupiterį, lengva pamiršti tą mažytį, melsvą „rutulėlį“ erdvių platybėje. Jį žmonija vadina Žeme — savo namais. Kaip gi šiuo metu laikosi toji, mums svarbioji, mažoji planeta, kurią dar ne taip seniai žmogus arogantiškai vadino Visatos centru ir tikėjo net Saulę apie ją sukantį? Juk 1633 metais inkvizitoriai pasmerkė astronomą Galileo Galilei, nes jis drįso pareikšti, kad Žemė nėra Visatos centras. Katalikų Bažnyčia jį apšaukė eretiku, privertė viešai paneigti skelbtas astronomijos teorijas ir uždarė į kalėjimą iki gyvos galvos (Galileo mirė 1642 m., po 8 metų kalėjimo). Tik 1992 m. spalio mėnesį popiežius Jonas Paulius II pripažino, kad Bažnyčia anuomet klydo.

Apie dabartinę mūsų Žemės sveikatą išsamų raportą išleido Lester Brown, Worldwatch instituto įkūrėjas. Raportas pavadinamas „Vital Signs 1994“ ir išleistas šių metų vasaros pradžioje. Brown sumini daug faktų, pateikia daug statistinių duomenų, tarp kurių yra ir teigiamų, ir neigiamų reiškinį.

Galbūt teigiamiausias — vis daugiau žmonių pradeda įsitikinti, kad mūsų planetos aruodai nėra neišsemiami, o daug gėrybių, kurias žmonija be atodairios švaistė, eikvojo ir neverantino, neprisipildo naujomis. Nei artimoje, nei tolimesnėje ateityje nenumatomas visuotinis žmonių perkėlimas į paskleidydas po kitas planetas, todėl Žemė — mums vieninteliai saugūs ir pastovūs namai. Jeigu ją sunaikinsime, išnyks ir žmonija. Pasaulis pamažu įsitikina, kad „prastas paukštis, kuris savo lizdą teršia“, todėl rimtai susirūpinta oro, žemės ir vandens tarša, ypač labiau pasiturinčiuose ir civilizuojuose kraštuose. Svarbiausias laimėjimas yra tai, kad eilinis pilietis jau supranta gamtos saugos svarbą bei reikalingumą.

Tarp teigiamųjų raporto vietų yra branduolinių ginklų at-

sargų naikinimas, ozono sluoksnio kenkiančių chemikalų uždraudimas, elektros jėgą gaminant gaunamos taršos mažinimas. JAV ypač pasižymi dirvožemio irimo stabdymu: nuo 1985 m. dirvožemio irimas sumažėjęs dviem trečdaliais. Elektros gamybai jau gan plačiu mastu vartojami vėjo malūnėliai, kurių pasaulyje yra apie 20,000 — daugiausia vėjo jėga šiam tikslui naudojama Kalifornijoje ir Danijoje.

Žmogaus amžiaus vidurkis taip pat pailgėjo. Dabartinis metų jis yra 65 metai — apie 20 m. ilgesnis, kaip 1950 m. Išimtį sudaro Rusija, kur didelė industrinė tarša, besaikis rūkymas ir alkoholis sumažina žmonių amžių.

Prie neigiamų reiškinų priskiria tai, kad nyksta paukščiai, iš 9,600 paukščių rūšių maždaug 6,600 baigia išnykti arba jiems gresia pavojus. Daugiau kaip 500 skirtingų vabzdžių, kurie naikina žmogaus pasėlius, išvystė imunitetą nuodams, vartotiems jiems naikinti. Taip pat dar nepraėjo visuotinis klimato atšilimo pavojus, o duonos — t.y. grūdų — atsargos pasaulyje tegalėtų visą žmoniją išmaitinti 62 dienas. Nepakankamai daug dėmesio kreipiama į beatodairišką džunglių ir miškų naikinimą, į žmonių prieauglio didėjimą ypač pačiuose varginiaujuose, neišvysčiusiuose kraštuose. Nors maisto auginimas nuolat didinamas, bet žmonijos prieauglio pralenkiai negali, todėl pasaulyje dažnai slankioja bado šmėkla, ypač sutrikus klimato sąlygoms (užėjus sausras, potvyniams ir kitoms gamtinėms nelaimėms). Didelį rūpestį kelia AIDS ligos plitimas. Tai vienas neigiamiausių šių šimtmečio reiškinų.

Apskritai, pagal Lester Brown raportą, mūsų planetos sveikata dar ne per geriausia, bet mirtino pavojaus kol kas nėra. Diagnozė jau nustatyta, pritaikomos gydymo priemonės ir, reikia manyti, ateities prognozė nėra labai tamsi. Žinoma, pirmausia reikia šios planetos gyventojų pastangų ir užsian-gavavimo, kitaip visos teorijos ir perspėjimai neišgelbės Žemės nuo pražūties.

torius Algis Grigaitis, velionio sūnėnas Gintautas Bružas, Pasaulio lietuvių bendruomenės komisijos atstovai. Daugelis A. Mikulskio bendražygių kalbėjo

apie jį kaip apie tėvą. Velionio žmona Ona Mikulskienė pasakė esanti laiminga galėjusi „atlikti savo šventą pareigą — išpildyti paskutinį savo vyro norą“.

NEBUVO LEMTA ŽŪTI

JUOZAS KULIUKAS
ATSIMINIMAI

8

Iš sykiu nereikėjo eiti į rikiuotę, nes negalėjau apsiuti batų. Kasdien eidavau į sanitariją perrišti kojos, o šiaip daugiausia praleidome kambaryje su vienu civiliu. Malonus vyrukas, pavadė Henrik Zimanas. Apie save jis mažai pasakojo, bet manęs vis klausinėjo apie viską. Jis dar nebuvo paskirtas į dalinį. Sykį įėjo į kambarį jau su politruko uniforma. Sako, kad gavo vietą pulko štabe. Jis man palinkėjo kuo greičiau sugyti ir baigti mokomąją kuopą.

Kuopą gavo šešis arklis, reikėjo trijų vežikų. Pasiūliau savanorių į kuopos vežėjus. Kai mums parodė tuos arklis, jie atrodė kaip kokie asilukai — sudžiūvę, tik oda aptempti kaulai. Kai vėjas smarkiau papūsdavo, arkliai parvisdavo ir turėjome padėti atsikelti.

Kelis kartus keitė kuopos vadus. Pirmas buvo lietuvis. Neatrodė, kad jis komunistų tarnas. Vėliau paskyrė gudą. Jis buvo labai žiaurus. Politruką gavom lietuvi, kaip jis save vadino, Škotijos žemaitį. Jis buvo pasiūstas iš Anglijos į Archangelską kariuoti prieš bolševikus, bet su kitais perėjo bolševikų pusėn. Vėliau gyres, kad kariavo prieš baltuosius ir taip padėjo sunaikinti „buo-žes“.

Kuopą sudarė trys būriai. Pirmas ir antras būrys buvo lietuvių ir Lietuvos žydų, trečias — rusų ir kita-

taučių. Aš patekau į antrą būrį. Būrininkas buvo ps. Valiukas. Puikus vyras. Jis ir pirmo būrio būrininkas viršila kartu su šeimomis pasitraukė iš Lietuvos, nuo Vilkaviškio. Būrininkas tankiai pasakodavo, kad jie buvo enkavedistai. Viršilos žmona turėjo sanitarijos leitenanto laipsnį.

Jie prie vokiečių sienos gaudydavę aukštus Lietuvos karininkus ir valdininkus, kurie bandė pereiti į vokiečių pusę.

Netrukus arkliai kiek atsigavę, bet mano kumelė sunyko. Tai mane šaukė į pulko štabą pasiaikinti. Ten vėl susitikau su anuo politruku, kuris gyveno mano kambaryje — Henriku Zimanu. Jis mane tardė, kas atsitiko su kumele, bet po kiek laiko pasakė, kad tai ne mano kaltė. Į mano vietą paskyrė kitą vežiką.

Rugpjūčio pabaigoje — rugsėjo pradžioje 249-tą pulką perkėlė į pietus nuo Tulos. Apsistojom miškelyje, išsikasė žemines. Kuopos vadu paskyrė lietuvių iš Radviliškio, o politruką — rusą. Jis buvo labai griežtas. Pasikviesdavo ir raštinę ir vis klausinėdavo apie kitus kareivius, kokia yra jų nuomonė, ką kalba ir pan. Reikėjo kas savaitę eiti į tą raštinę. Jis man vis sakydavo, kad mes vis minim vyresniuosius, bet nieko nesakom apie eilinius. Vieną sykį toks žydas, labai malonus kareivėlis, kiek jaunesnis už mane, man pasakė, kad jis atsisakęs politruku atsakinėti į klausimus. Politrukas jam liepdavo mane sekti, pasakyti, su kuo draugauju, ką kalbu. Nuo to laiko mudu pasidarėme blogi draugai. Iš pradžių aš juo nepasitikėjau, visi mes nepasitikėdavome vienas kitu, bet ilgainiui apsipratom.

Lapkričio pradžioje pulką perkėlė į Tulą, kur buvo dar caro laikų kareivinės. Čia drausmė buvo dar griežtesnė, visokie pratimai rengė pulką frontui. Grįžo ir tas politrukas — lietuvis - škotas - žemaitis.

Apie gruodžio pabaigą jau oficialiai pranešė, kad divizija bus pasiūsta į frontą. Maistas buvo labai blogas. Galima sakyti, kad tik duona ir bulvės. Mėsa, jeigu jos gaudavome, atveždavo konservuotą iš Argentinos. Prieš siunčiant į frontą, divizijoje daug karininkų ir kareivių pakėlė į aukštesnius laipsnius, bet neliko laiko tais laipsniais džiaugtis.

Divizija metama į Oriolo frontą

Išgyjavom iš Tulos vėlai naktį. Oras buvo blogas — šalo, snigo. Divizija buvo siunčiama į Oriolo frontą. Gal kokią savaitę pažygiavę, sustojome kolchoze keletui dienų. Kai prisivijo gurguolės, traukėme toliau. Netrukus mums pasakė, kad gautas naujas įsakymas: visa Raudonoji armija turi prisisukti antpečius ir laipsnius. Davė adatų ir siūlų, kas tuo laiku buvo labai sunku gauti.

Gurguolės vis atsilikdavo, tai ir maisto retai gaudavome. Kareiviai buvo labai išvargę. Einant per sniegą tekdavo kartais paslysti. Labai norėjosi pailsėti. Kai tik atsirandanti ant sniego, bematant ir užmiegi. Jeigu niekas nepažadintų, taip ir sušaltum. Mūsų kuopoje niekas nesuslėpė, bet vienas kitą nuolat stebėjome.

Po kiek laiko kolchoze apsisistojom ilgesniam laikui. Davė įsakymą, kad kiekviena kuopa paskirtų kareivių į mišką malkų kirsti ir vežti į geležinkelio stotį. Malkų reikėjo pagaminti, kad užtektų dviem savaitėm, nes tuomet divizija perkels kažkur į Turkijos - Persijos pasienį.

Kai anksčiau buvau vežiku, kartais tekdavo susitikti vieną divizijos vairuotoją, kuris kai ką atveždavo į pulko sandėlius. Jis buvo mūsų laidos, tarnavo Radviliškyje šarvuotųjų rinktinėje. Kartais jis man papasakodavo, kas dedasi platesniame pasaulyje. Iš sykiu nebuvo la-

bai aišku, kaip jis tiek daug žino, bet, kai dirba divizijos štabe, tai vis šį tą išgirsta. Iš karto ir jis manimi nelabai pasitikėjo. Kol ten buvome, kuopininkas dažnai mane pasimdavo kartu, kai reikėjo važiuoti į sandėlius ką nors parvežti kuopai, tai man vis tekdavo susitikti su tuo kariškiu. Jis man davė skaityti slapta leidžiamą žinių lapelį. Ten buvo visokių žinių, ne tik kas dedasi divizijoje, bet ir visame pasaulyje. Ten rašė, dėl ko divizija norėjo pasiūsti prie Turkijos - Persijos pasienio, kad Amerika nenorinti, jog baltiečiai būtų siunčiami į frontą, todėl jie bus perkelti į tą pasienį. Amerika — ir apskritai Vakarai — duoda Sovietų sąjungai pagalbą, todėl ir gali šį tą „padiktuoti“. To lapelio jis man nepaliko, tik pasiskaityti davė. Sakė, kad lapelių daug nėra, reikia ir kitiems kareiviams parodyti. Taip pat skaičiau, kad vokiečiai buvo sumušti prie Stalingrado, dėl to mūsų divizijos nesiuntė į Kaukazą.

Prieš diviziją išsiunčiant į frontą, tą kareivį teko dar kartą susitikti. Jis man pasakė, kad daugiautų žinių lapelių nebebus. Jie buvo spausdinami divizijos štabo ūkio skyriuje, kur žmonės turėjo daugiau galimybių klausyti radijo iš viso pasaulio ir kitais būdais gauti žinių. Buvo paminėta ir Hagos konvencijos sutartis, ir Atlanto Charta. Stalinas sutiko viską pasirašyti, kol jam tai buvo naudinga ir iš sąjungininkų gauna, ko tik nori. Jam tie parašai nieko nereiškia. Daug dar jis pasakojo ir pagaliau išsitarė, kad visi, tuos lapelius spausdinę ir paruošę, buvo sugauti, o vėliau — sušaudyti.

Vieną rytą atėjo politrukas, tas Škotijos žemaitis. Jis buvo labai linksmas, visiems išdalino po laikraštėlį. Sako, kad vokiečius sumušė prie Stalingrado, visa vokiečių armija pasidavė, o jos vadas, Von Paulius, buvo paimtas ir nelaisvė. Sako, karas greitai baigsis ir vėl vis grįšime į Lietuvą.

(Bus daugiau)

ST. PETERBURGO UOSTAS PERKRAUTAS, REIKALINGAS DIDELIS IŠPLĖTIMAS

Eilės Rusijoje ne naujiena, bet sunku įsivaizduoti laivus, laukiančius eilėje po kelias dienas ar net savaites, kad iplauktų į St. Peterburgo uostą, vienintelį prekybinį Rusijos uostą Baltijos jūroje.

Su Vakarų pagalba St. Peterburgo vadovai tikisi praplėsti Rusijos langą į Vakarus, kad jūrų laivai galutinai neuždusintų miesto.

Sovietų sąjungos sienoms griūvant, nuo 1990 metų Rusija prarado daugelį uostų, jungusių ją su Europa. Iš dvilikos Rusijos pastatytų uostų Juodojoje jūroje šiuo metu Rusijai beliko tik du, įskaitant ir pagrindinį Odesos uostą, kur plėvėsuoja Ukrainos vėliava.

Baltijos jūroje penki iš aštuonių Sovietų sąjungos uostų priklauso Baltijos valstybėms. Estija, vos atgavusi naująjį Talino uostą, už toną Rusijos krovinių nustatė 12 dolerių mokestį, kai, tuo tarpu, toks mokestis daugelyje Europos uostų — tik 5-6 doleriai.

Stokodama tvirtos valiutos, Rusija pradėjo spausti savo krovinių srutą per tris savo likusius Baltijos jūros uostus — St. Peterburgą, Kaliningradą ir Vyborgą. Jie normaliai gali aptarnauti 18,5 milijonų tonų krovinių arba trečdali, to, kas 1990 m. buvo siunčiama per aštuonis Baltijos jūros uostus.

Didžiausias Rusijoje St. Peterburgo uostas pradėjo dūsti nuo papildomų krovinių pertekliaus. Pusė visų krantų ir keltuvų — susidėvėję ir turėtų būti pakeisti. Sandėliai perkrauti metalais, chemijos ir naftos produktais, anglimi bei kitomis vertybėmis iš centrinės ir vakarų Rusijos. Tuo pat metu tonos mėsos, bananų ir sviesto pūva ir genda, nes laivai neiškraunami. Pavargę nuo pažadų ir kludimų, kai kurie siuntėjai pasirenka sunkvežimių transportą per Suomiją.

„Mes daugiau nebeprimame krovinių iš Rusijos eksportuotojų“, — pasakė Aleksandras Parfionovas, Jūrų planavimo instituto, modernizavusio 125 metų amžiaus St. Peterburgo uostą, direktorius. „Mes turime tiek krovinių, kad negalime jų aprėpti. Tai panašu, jei bandytumėte pridėti į lagaminą daugiau nei į jį telpa. Vasaryje šio, „sprogstančio lagamino“ juostos vos nenutrūko, kai 2,000 uosto darbininkų pagrasino streiku, jei valdžia iš naujo neperžiūrės uosto administracijos parinktų prieplaukų, kanalų ir kai kurių laivų valdymo įrengimų. Valdžia pareiškė, kad jie išnuomotų uostą aikinei bendrovei „Jūrų uostas“ St. Peterburge, kuri buvo sukurta 1992 m. gruodį ir kurioje dirba 7,000 uosto darbuotojų. Išsigaudo, kad naujoji administracija nepakeltų kainų, nepatenkinti akcininkai nuvyko į Maskvą ir įtikino valdžią nutraukti administracijos formavimą, kol įvyks akcininkų susirinkimas birželio

mėnesį. Prie visų nelaimių galima pridurti, kad Baltijos laivų kompanijos direktorius Viktoras Karčenko buvo areštuotas 1992 m. vasario mėn. už 37,000 dolerių pasisavinimą. Jo namuose policija rado keletą „Mercedes-Benc“ markės automobilių. Policija areštavo ir keletą kitų uosto pareigūnų, nuo kurių priklausė uosto veikla.

Rusijos valdžia, uosto vadovybė, laivininkystės specialistai bei Vakarų verslininkai ir net ekologai neabejoja, kad reikalingas Baltijos jūros uosto pertvarkymas. Paskutiniaisiais metais daugybė Rusijos ir užsienio investuotojų bandė įtikinti valdžią statyti naują uostą laisvame pakrantės ruože.

Susipainiojusi tarp visų pasiūlymų, Rusijos valdžia sudarė komisiją, kuri paruošė savo planą: trijų mažų uostų sistemą ir St. Peterburgo uosto išplėtimą nuo 12 milijonų iki 20 milijonų tonų krovinių per metus. Trys uostai — Baterijos įlanka, Primorskas ir Luzka įlanka sudarys Suomijų įlankos trikampį, kas reikštų, kad perkrauti kviečiais, nafta ir kitomis gėrybėmis laivai nestovės St. Peterburgo uoste.

Parfionovas, peržiūrėjęs pasiūlymo brėžinius, pasakė, kad statyba užtruks 7-10 metų ir kainuos keletą milijardų dolerių, iš kurių — 20% padengs Rusijos valdžia. Nesileisdamas į detales, jis paminėjo, kad likusias lėšas turėtų sukaupti Rusijos naftos eksportuotojai bei Vakarų ir Japonijos verslininkai.

Naujas uostas negali būti pastatytas be užsienio kapitalo, bet kol kas investuotojai labai atsargūs. „Visi labai domisi, bet, pasivaikščiojus po uostą, visos kalbos baigiasi“, — sako uosto vyriausias inžinierius Jurij Paganov.

Darbai tikriausiai neprasidės dar keletą metų. Be lėšų dar reikalingas prezidento Boris Jelcin patvirtinimas, kuris galimas tik tada, kai visi suinteresuoti ministrai peržiūrės projektą. Gamtos apsaugos ministras pritarė projektui 1992 m. kovo mėnesį. „Atiū Dievui, dirbame neskubėdami“, — pasakė Aleksej Frolov, St. Peterburgo Gamtos apsaugos komiteto pirmininkas. Pagaliau valdžia pradėjo įvertinti gamtos saugą. „Per daug gerai prisimename, kai vienas Kremliaus skambutis galėjo privesti Sibiro upes tekėti į Juodąją jūrą“, — pridūrė Frolov, primindamas absurdišką L. Brežnev planą — apsukti Obės ir Irtyšiaus upes, kad jos drėkintų Centrinės Azijos dykumas. Milijonai rublių buvo iššvaistyti šiam projektui, kuris sumažino Aralo jūros baseiną, padarydamas nepataisomą žalą gamtai.

Aurelijus Butvilas

SAUGOKIME SAVO KULTŪRINES PASTOGES

Per pastaruosius penkerius metus, besirūpinant galimai daugiau pagalbos suteikti beatsikuriančiai Lietuvai, pradėjome pamiršti savo kultūrinius židinius. Tik dabar pradėjome pastebėti; vienam reikia stogą taisyti, kitam grindys įlinkusios, dar kitam krosnis pradėjo nebesildyti, o šaldytuvus nebešaldyti. Tuo tarpu pajamos tų mūsų „pastogių“ išlaikymui yra drastiškai sumažėjusios. Tad susirūpinti yra ko! Reikia tik pagalvoti, kas atsitiktų, jeigu mes tų pastogių netektume! Kur tuomet ieškosime patalpų savo renginiams, minėjimams, parodoms, įvairių organizacijų susirinkimams ir suvažiavimams? Kur sportuos, dainuos ir šoks mūsų jaunimas?

Kultūros židinio, Brooklyn, NY, vadovybės išleistose „Židinio žinio“ Nr. 5, yra išreikštas stiprokas susirūpinimas dėl Židinio ateities. Rėmėjų skaičius esąs sumažėjęs, kainos, už elektrą, dujas ir patalpų apdraudimą nuolat kylančios. O kur dar visos kitos Židinio išlaikymo ir įvairių pataisymų išlaidos? Pasitaiko ir visai nenumatytų išlaidų. Praėjusią žiemą sniego valymas ir didžiosios salės šildymo įrengimų pataisymas pareikalavo nemažų išlaidų.

Numatoma, kad per šiuos metus Židinio išlaikymas kainuos apie 60,000 dol. Iš lietuvių visuomenės tokia pinigų suma sutelkti būtų neįmanoma. Todėl salės yra nuomosiamos ir svetintamoms. Iš jų tikimasi gauti apie 40,000 dol. o likusią dalį — iš lietuvių. Jeigu tiek nebus surinkta, išlaidoms padengti reikės panaudoti rezervą. Rezervė šiuo metu yra apie 27,000 dol. Rezervą išnaudojus, Židiny turės užsidaryti.

Kultūros židinio vadovybė pagrindine problema laiko sumažėjusį rėmėjų ir narių skaičių. Nurodo: — 1991-92 m. nario mokestį (25 dol. metams) užsimokėjo 204 asmenys, o 1992-93 metais, jau tik 134.

Norint galimai ilgiau pratęsti Kultūros židinio amžių ir išbristi iš finansinės krizės, Židinio tarybos pirmininkas Algirdas Mačiulaitis rašo: „Pirmiausia turime praplėsti Židinio narių/rėmėjų bazę, kaip nors įtraukiant jaunesnę, jau Amerikoje gimusią ir mokslus baigusią, kartą. Iki šiol K. židiniui lietuvių paramos didžioji dalis tebeateina iš skaičium mažėjančių senų geradarių, kurie Židinį įkūrė, metai po metų visokeriopai jį remia ir lankosi jo parengimuose. Tačiau šitas garbingas šaltinis jau senka ir reikia rasti naujų. Būtų labai naudinga, jeigu tų iniciatorių vaikų karta stotų į K. židinio valdymą, nes tik jie galėtų tinkamai nu-

rodyti kokie pakeitimai yra reikalingi K. Židinio veikloje, kad sudominti ir pritraukti jų kartą. Yra aišku, kad iki šiol metodai buvo nėsėkmingi“.

Kultūros židinio tarybos paramos teikimo pirmininkas Jonas Bilėnas, vis dėlto džiaugiasi, kad iš 14 lietuviškų organizacijų buvo gauta 3,650 dol. Vienas aukotojas, prašęs pavardės neatskleisti, padovanojo 4,000 dol. Dėkoja Lietuvių fondui, kuris pakėlė savo paramą ir dovanojo 2,000 dol. Iš Tautos fondo pirmą kartą gauta 1,000 dol.

Židinio parengimų vadovė ras šio apie gražiai veikiančią, nesenai įrengtą kavinę. Kavinė veikia kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį. Yra mieliai ir gausiai lankoma, atneša pelno. Kavinės metu būna atidaryta biblioteka (vedėjas V. Sidas), kurioje galima pasirinkti knygų ir pasiskaityti. Į kavinę su savo aparatūra visuomet atvyksta G. Penikas ir parodo įvairių lietuviškos veiklos vaizdajuosčių.

Tad visur, kur jie bebūtų, laikas susirūpinti židiniais, kad jie kuo ilgiau neišblėstų!

P. Palys

LB Arizonos apylinkės pirm. Staas Narkus Los Angeles mieste a.m. birželio 19 d. vykusiame Vakarų apygardos atstovų suvažiavime praneša apie jo vadovaujamą apylinkės veiklą.

LOS ANGELES, CA

LITUANISTINĖS
MOKYKLOS MOKSLO
METŲ UŽBAIGIMAS

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla šių metų birželio 4 dieną iškilmingai užbaigė 93-94 mokslo metus. Iškilnės buvo įspūdingos tuo, kad Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla šventė ir 45 metų sukaktį. Salę puošė įvairūs mokinių rankdarbiai, tarp jų — per Ameriką keliaujanti Lietuvos Vaikų meno parodėlė pavadinta „Vaikai piešė laisvę“. Ši

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos šių metų abiturientai. Iš k. — Daina Žemaitaitė, Romas Kudirka, Vilija Tompauskaitė, Linas Vitkus ir Amanda Ragauskaitė.

parodėlė buvo skirta Sausio 13-osios įvykiams paminėti.

Sveikinimo žodžiu programą pradėjo mokyklos vedėja Marytė Newsom. Ji supažindino su mokyklos prezidiumu, kurį sudarė prelatas A. Olšauskas, I. Medziukas, Albinas Sekas, D. Polikaitienė, Laima Balčienė (Tėvų komiteto atstovė), V. Gedgaudienė, Albinas Žemaitaitis ir Marytė Newsom.

Apžvelgusi metinę mokyklos veiklą, V. Gedgaudienė išvardino mokyklos abiturientus. Šiais metais 12 skyrių baigė Romas Kudirka, Amanda Ragauskaitė, Vilija Tompauskaitė, Linas Vitkus, Daina Žemaitaitė. Abiturientams buvo prisegtos gėlės. Kiekvieną apibūdino ir pažymėjimą įteikė klasės auklėtoja Regina Gasparionienė. Paminėti buvo ir abiturientų tėveliai. Klasės auklėtoja įteikė kiekvienam baigusiam atestatą. Abiturientus maloniai nustebino mokyklos vadovybės paruošti medaliai, kuriuose buvo įgraviruoti abiturientų vardai, mokyklos pavadinimas, data ir žodis ABITURIENTAS. Abiturientus pasveikino klebonas prelatas A. Ol-

šauskas, Violeta Gedgaudienė ir Ignas Medziukas, kuris Lietuvos Kredito kooperatyvo vardu mokyklai įteikė 200 dol. auką. Po to, abiturientai perskaitė savo atsisveikinimą, Amandai Ragauskaitei akompanuojant kanklėmis. Vėliau 10 sk. mokinės Vilija Sekaitė ir Adrija Karaliūtė savo klasės vardu atsisveikino su abiturientais. Šią programą dalį užbaigė abiturientai daina simboliškai perduodami savo lietuvišką dvasią jaunesniems mokiniams.

Toliau vyko susipažinimas su šių metų mokytojais ir atskiromis klasėmis, pažymėjimų įteikimas ir pirmųjų mokinių apdovanojimas. Šių metų pirmieji mokiniai buvo: lietuviškai besimokančio skyriaus mokiniai — Kasandra Adams ir Julie Ryback; 1 sk. — Evelina Gulbinaitė ir Andrius Mikuckis; 2 sk. — Daina Karaliūtė ir Vita Reivydytė; 3 sk. — Daria Varnaitė; 4 sk. — Tomas Mikuckis ir Onutė Alminaitė; 5 sk. — Aleksas Newsom; 6 sk. — Audra Griciūtė, Lina Wallace ir Juozas Alminas; 8 sk. — Ieva Mickutė; 9 sk. — Vilija Gulbinaitė; 10 sk. — Povilas Pakuckas.

Vėliau buvo paminėti šių metų JAV Švietimo tarybos piešinių ir konkursų laimėtojai. Piešinių kategorijoje 1-ą vietą laimėjo Laura Ellner ir Andrius Mikuckis, 2-ą vietą laimėjo Evelina Gulbinaitė ir Žilvinas Mickus, 3-čią vietą laimėjo Janina Griciūtė. Po to buvo išvardinti laimėtojai aukštesniosios mokyklos rašinių konkurso, kurio tema buvo: „Kodėl namai, kaip ir mano gyvenimas, yra man svarbūs“. 1-ą vietą laimėjo Povilas Pakuckas, o 2-ą — Vilija Gulbinaitė ir Andrius Ragauskas. Mokytojos Onos Razutienės vardo premija, mokytojų nutarimu, laimėjo Vilija Tompauskaitė ir Amanda Ragauskaitė.

Programos gale buvo padėkota kitiems metams negrižtančioms mokytojoms: Vidai Ellner, Laimai Žemaitaitytei, Tarai Barauskaitei ir taip pat Tėvų komitetui, kurį sudarė Danutė Mažeikienė, Laima Balčienė, Audra Reivydienė, Kristina Dudor, Egidijus Lapinskas ir Valerija Hale. Metus užbaigė giesmė „Lietuva brangi“.

Povilas Pakuckas, 10 sk.

CITY CENTER GT — INTERNATIONAL

DĖKOJAME VISIEMS KLIENTAMS, KELIAVUSIEMS SU G.T. INTL. Į LIETUVOS DAINŲ - TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ. BUVO MALONU JUMS PATARNAUTI. TEPASILIEKA ILGAI SU JUMIS GRAŽŲS KELIONĖS PRISIMINIMAI! SAKOME — IKI PASIMATYMO VĖLI

RUGPJŪČIO 10 IKI 22 — Kelionės išparduotos.

PRIMENAME, kad organizuojame keliones pagal kliento pageidavimus su pilnu turistiniu aptarnavimu.

KVIEČIAME KELIAUTI SU MUMIS Į VOKIETIJĄ... LAN-KYSIME PASAULYJE PAGARSĖJUSIAS KALĖDINES MUGES PENKIUOSE MIESTUOSE... KELIONĖ GRUODŽIO 2 IKI 13... BUS DAUGIAU INFORMACIJŲ VĖLIAU.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilų nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestinių pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ, PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖMS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

Member
American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

Los Angeles a.m. birželio 19 d. vykusiame JAV Vakarų LB apygardos atstovų suvažiavime po pranešimų diskusijose dalyvavę atstovai. Iš k. — Ina Bertulytė Bray, Auris Jarašūnas ir Danguolė Navickienė.

atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312) 434-2121 1-800-775-SEND
SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK,
DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE,
PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje,
Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.
Skubiems siuntiniams: AIR CARGO
Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošime iškvietytus.
Persiunčiame pinigus doleriais.
Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

DIEVO GARBEI JUBILIEJUS

KUN. V. RIMŠELIS, MIC

Kai maži buvome, tai mažai kada girdėdavom žodį „jubilius“. Bent mano tėviškėje tik vieną kartą motina kalbėjo apie kokį tai jubiliejų. Dabar man rodo, kad tai buvo anuomet šventieji bažnytiniai metai. Mūsų kaime moterys buvo nutarusios savo vaikus kas kelintą dieną siųsti į bažnyčią įsigyti atlaidų. Susidarė nemažas būrelis vaikų, irėjom į Rieškutėnų bažnytelę, kuri neseniai buvo pastatyta, melstis ir gauti pažadėtų klebono atlaidų. Nei mes žinojom, kas tie atlaidai, nei kas tas šventas Jubiliejus. Mes manėme, kad tai koks didelis šventasis. Mama sakė, kad reikia būti geram ir daug melstis per tuos metus. Visa ta grupė nutarėm, kad reikia ir gerų darbų. Jau praėjo pora savačių, o mes vis turėjom eiti į tą naują bažnytelę keturis kilometrus kelio. Per pušyną išėjė į šviesų lauką vis matėme didelį lauką linų, kurie jau beveik buvo nužydėję. Nutarėm vieną rytą padaryti gerą darbą — nurauti tuos linus. Bet nurovėm tik vieną mažą lauko kampelį. Po mūsų atliktų maldų, sugrįžė namo apie gerą darbą vis dėlto nesigyrėme. Kai dabar dažnai kalbame apie mūsų draugų jubiliejus, tai vis man prisimena tie linai ir mūsų vaikų maldos su atlaidais.

Čia Amerikoje mes jau kasmet švenčiame įvairius jubiliejus, tai, kad susilaukė 75 metų koks daugiau žinomas veikėjas, paskui vėl kad išgyveno sveikas 80 metų, nors tie jubiliečiai nieko dėti ir nieko nekalti, kad tokio amžiaus susilaukė. Tai yra Dievo malonė, kad juos Viešpats sveikus užlaikė.

Kunigai švenčia beveik be išimties 50 metų sukaktį nuo įšventinimo į kunigus. Ta sukaktis atžymima iškilmingomis padėkos Mišiomis, paskui tą dieną būna jubiliečio pagerbimas. Kalbėtojai primena daug atliktų darbų, ką jubiliečias veikė ir ko neveikė, kur buvo ir kur nebuvo per tuos 50 metų, na, ir paskui visi išsiskirsto dėkinti Dievui, kad vienas jubiliejus užbaigtas. Man visi jubiliečiai dabar primena, kad mes šiame pasaulyje esame tik piligrimai ir vis artinamės arčiau ir arčiau prie amžinosios tėvynės. Todėl reikia Dievui viešai ir privačiai dėkoti, kad Jis tave per tiek metų užlaikė savo tarnyboje.

Šiomet rugpjūčio 14 d. kun. Stanislovas Saplis švenčia savo kunigystės 50 metų jubiliejų Šv. Kazimiero parapijoje, Racine, WI. Tai yra nedidelė parapija. Lietuvių beliklo tik apie 100 šeimų. Kai paklausiau kleboną Saplį apie lietuvių, tai jis atsakė, kad visi pasenę. Taigi beveik visi vienokiu ar kitokiu būdu jubiliečiai.

Stasiukas gimė Detroito, MI 1917 m. lapkričio 5 d. Šeimoje jis kalbėdavo dviem kalbom — lietuviškai ir lenkiškai. Jo tėvas Jurgis ir Stefanija Dučkytė jau seniai mirė. Tėvas gimęs, kun. Stasys jau neatsimena, kokiam tai kaime prie Tverčiaus, Šventonių apskrityje, o motina gimusi Panevėžy. Matyt, iš motinos pusės lenkų kalba atsirado šeimoje. Dabar iš šeimos yra gyvas tik brolis Julius, kuris gyvena Arizonoje.

Baigęs Detroito Šv. Antano parapijoje pradinę mokyklą, 1932 m. Stasiukas įstojo į marijonų naujai įkurtą aukštesniąją mokyklą Marianapolyje, Thompson, CT. Pradžioje čia buvo tik aukštesniosios mokyklos ketverių metų kursas (gimnazija), o vėliau ir ketverių metų kolegija — iš viso aštuoneri mokslo metai. Visą tą mokslą Marianapolyje

Stasys baigė 1940 m. su laipsniu Bachelor of Arts and of Science.

Tuo metu Amerikoje buvo tik viena lietuviška tokia mokykla, kurioje nepaprastai buvo teikiamas dėmesys į lietuvių kalbą, ir per šią įstaigą perėjo tūkstančiai studentų. Visi mokiniai buvo tik lietuviai ir pradžioje mokslo metų visi duodavo iškilmingą priesaiką, kad mokykloje kalbės tik lietuviškai. Po priesaikos pabučiudavo lietuvišką trispalvę ir mokyklos direktorius perjuosdavo per pečius lietuviškų spalvų juostelę. Mokyklos direktorius buvo kun. Jonas Navickas, Amerikoje žinomas kaip labai didelis lietuvis patriotas. Jis labai uoliai prižiūrėjo, kad mokiniai gyventų pagal tą priesaiką. Jei pradėdavo kalbėti angliškai, tai buvo baudžiami. Nuostabu, kad tada, kaip St. Saplis sako, niekas tokiai tvarkai neprieštaravo.

Mokykloje buvo arti pusantro šimto mokinių. Mokykla turėjo savo gana gerą orkestrą, į lietuviškas parapijas, aplinkinius miestus mokiniai dažnai važinėdavo vaidinti lietuviškų patriotinių veikalių. St. Sapliui vis tekdavo vaidinti tas roles, kur reikėjo lenkų kalbos.

Tuo metu Amerikoje Marianapolis buvo lietuviškumo didžiausias ir įtakingiausias centras. Gegužinės (piknikai) vykdavo su nepaprastu pasisekimu. Suvažiuodavo iš aplinkinių miestų apie 15 tūkstančių lietuvių. Kiekvienas miestas turėjo savo palapinę. Toks entuziazmas buvo anuomet tarp lietuvių išeivių galbūt ir dėl to, kad Lietuva buvo laisva taip, kad ja galėjo lietuviai didžiuotis.

Užbaigęs mokslą Marianapolyje, St. Saplis įstojo į marijonų vėnuolyną. Atliko noviciatą Marian Hills, IL, name, kur buvo įsteigta kunigų seminarija. Šitoje seminarijoje jis studijavo teologiją ir buvo įšventintas kunigu 1944 m. rugpjūčio 14 d.

Tada marijonai buvo jau įsikūrę Argentinoje, kur lietuvių tarpe buvo įsigalėję komunistai, socialistai ir visokio tipo anarchistai. Tuomet visa Argentina buvo tikras misijų kraštas, kur labai reikėjo jaunų ir pajėgių kunigų aptarnauti lietuvių išeivius. Pirmiausia marijonai įsikūrė Avellanedoje, Buenos Aires priemiestyje, kur dar taip neseniai buvo didelės pelkės. Vieta labai žema ir purvina. Po didesnio lietaus vanduo pakildavo taip, kad apsemdavo kambarius. Miesto gatvės dar negrįstos, šaligatviai duobėti, kur ne kur akmenys ar plytos numestos, grioviai rįgso pilni purvo su pažaliavusiu vandeniu. Iš ryto matai, kaip moterys savo kambarius plauna, visą vandenį iššluoja į gatvę. Taigi eidamas gatvę reikia aukštai kojas kelti. Visa aplinka tinkama uodams perėti. Iš vakaro reikia kambarių visų pirma uodus išpurkšti su kažkokiais nuodais. Tai tu uodų ant

TAUTOS PAMINKLAS PANEMUNĮ JE

DANIELIUS GUŽAS

Rokiškis žymus ne tik bažnyčia, nors jos bokštas matyti iš tolo. Rokiškio dvare 1917 m., dvaro daržininko šeimoje gimė ir Leopoldas Arendsas, naujosios stenografijos sistemos išradėjas. Neminėsiu šių dienų žymių žmonių, kilusių iš Rokiškio apskrities, nes jiems išvardyti neužtektų straipsnyje vietos.

Pirmąją Romos katalikų apaštalo Šv. Mato bažnyčią Rokiškyje pastatė ir parapiją įsteigė D.L.K. Aleksandras apie 1500 m. Bažnyčia sudegė 1864 m. Naujosios bažnyčios statybos ėmėsi grafas Reinoldas Tyzenhauzas. Ją užbaigė statyti 1885 m. grafo sesuo Marija Prędzickienė. Kas charakteringa, kad medžio drožiniai buvo pagaminti Ljūvene (Belgijoje). Šiame mieste š.m. rugsėjo mėn. buvau tarptautiniame kongrese Inter-Noise 93 (žmonės prieš triukšmą). Čia teko lankytis katalikų bažnyčioje ir matyti daug idomių dalykų. Vargonai ir choras yra šalia altoriaus, o miesto rotušės pastatas labai panašus į turtingą bažnyčią. Tai katalikų miestas ir kongresas vyko katalikų universitete. Tačiau grįžkim prie Rokiškio bažnyčios, apie kurios paslaptis ir istorijas labai gražiai papasakojo šios bažnyčios klebonas.

Rokiškėnai buvo aktyvūs ir 1905 m. tautiniame sąjūdyje. Kai

grindų prikrenta labai daug. Einant su batais jauti, kaip jie triuškinami po kojomis. O naktį jų kambaryje vis tiek atsiranda. Rytė su didelėm nuo kraujo raudonom uodegom ant sienos ramiai sau tupi. Gali tada jų daug primušti, bet balta siena tuojau pasidaro pagražinta raudonai, vėliau susidaro ant sienos visokii figūrų. Šitoks menas ir gyvenimas atvaizdavusiems iš Amerikos misijonieriams nelabai patinka.

Po trijų metų kun. St. Saplis grįžo į Ameriką ir pradėjo lankyti Marquette universitetą Milwaukee, Wis. — studijavo administraciją ir gavo Masters Degree in Education. Čia Amerikoje jis turėjo daug ir įvairių paskyrimų. Buvo Marianopolio namo vyresnysis, paskui Marian Hills seminarijos prefektas, vėl Marianopolio mokykloje mokytojas. 1960 m. vėl pasiūstas į Argentiną, kur tris metus buvo namo vyresnysis. Avellanedoje jis su kun. V. Raiteliu įkūrė Lietuvos vyčių organizaciją. Iš Amerikos jie nusivėžė Lietuvos vyčių ženkliukų, kuriuos dar ir dabar čia Amerikoje Lietuvos vyčiai nešioja. Argentinos lietuviai tais Lietuvos riterių ženkliais labai didžiuojasi. Ispaniškai jų pavadinimas labai gražiai skamba.

Sugrįžus iš Argentinos, kun. St. Sapliui vėl teko įvairios pareigos: mažosios seminarijos Marian Hills, Ill. prefektas, paskui Šv. Petro parapijos klebonas, Kenosha, Wis., 1975 m. išrinktas viceprovinciolu, 1987 m. paskirtas parengiamosios mokyklos direktorium Marianapolyje. 1989 m. vėl atsiklavo Racine, Wis., Šv. Kazimiero parapijoje kaip klebonas. Čia ir dabar dirba, sulaukęs kunigystės 50 metų sukakties.

Parapija ruošia jam padėkos šv. Mišias rugpjūčio 21 d. 4 val. p.p. Šv. Kazimiero bažnyčioje, o svečių priėmimas bus 6 val. p.p. Infusino restorane. Sveikiname mielą jubiliatą ir linkime jam Dievo palaimos! Ta proga galime priminti, kad ir „Draugas“ šiemet švenčia 85 metų jubiliejų, tikėdamas, kad jis gyvuos daugiau kaip 100 metų.

sąjūdis sustiprėjo, pradėjo reikštis lietuviškos organizacijos, buvo steigiami knygnešiai ir ruošiami lietuviški vakarai.

1919 m. Rokiškį buvo užėmę bolševikai ir sukūrė savo komitetą, tačiau juos išvyko Joniškėlio partizanų kuopa, vadovaujama karininko A. Michelkevičiaus. Laisvės kovose prieš rusus rokiškėnai buvo visą laiką aktyvūs. 1831 metais Lisieckio ir Gratkausko sukilėlių rinktinė stipriai veikė Kavoliškiuose, kur pavartojo ažuolines patrankas ir jos buvo nugalimos.

Arti Rokiškio nėra didelių miškų, todėl ir partizaninis pokario pasipriešinimo komunistams judėjimas ir veikla buvo išsidėsčiusi toliau nuo Rokiškio. Rokiškyje, kaip apskrities mieste, buvo sukoncentruoti NKVD būriai ir kariuomenės daliniai, todėl saugiai jautėsi atėjūnai ir kolaborantai lietuviai, pasidavę tarnybai arba pabėgę iš gimtųjų vietų nuo partizanų.

Rokiškio, kaip ir daugelio kitų Lietuvos miestų ir miestelių gyventojų sudėtis pokario metais smarkiai pakito. Senų gyventojų liko mažai. Jie buvo ištremti į Sibirą, susodinti į kalėjimus, nužudyti arba patys pasitraukę į tolimesnius miestus bei šalis. Susiformavo miesto nomenklatura ir tarnai, kurie nuolankiai bendradarbiavo su komunistais. Vieni su dideliu noru, kiti mažesniu, arba be noro pradėjo kurti komunistinį rytojų, tačiau daugelis išlaikė tautinę samonę.

Bėgo metai, karas, pokario neramumai, pagaliau — dešimtmečius trukęs sovietinis teroras paliko savo pėdsakus. Kokia aplinka mus supa dabar? Sudaryta, pristatyta gigantų, gresiančių žmogaus gyvybei, užteršta gamta. Nekalbų jau apie moralinę aplinką. Jaunimas nežino, kurioje bažnyčioje paskutinį kartą meldėsi ir iš viso ar moka melstis. Tautinė savimonė nereikia vien tautos atbudimą iš komunistinio miego. Ją reikia ugdyti nuo mažens, formuoti, harmoningai derinti visus teigiamai veikiančius veiksnius.

Prisimenu 1991 m. Panemunio miestelyje susirinko buvusių partizanų ir žuvusių Panemunio apylinkėse giminės ir pritariantys jų prisiminimui žmonės. Nuo kryžiaus, pastatyto tremtiniams, iki kryžiaus, laikinai pastatyto buvusiems partizanams, ėjom su vėliavomis, giedodami šventas giesmes. Miestelio gyventojai su nuostaba žiūrėjo į mus. Matyti jų mastysenoje dar vaidenosi raudonos vėliavos.

Laikas atstatyti daiktus į savo vietas, laikas atkurti praeities istoriją, rinkti medžiagą apie partizanų kovas ir jų žygdarbius. Todėl Panemunėje, pievelėje prie durpyno, į kurio duobės buvo metami nukankinti partizanai, bus pastatytas paminklas — baltas angelas, kuris primins, kad žmonės priešinosi komunistinei santvarkai, kolchozų kūrimui ir okupacinei valdžiai. Iš giminių buvo surinktos lėšos, už kurias spėjome nusipirkti dalį statybinių medžiagų paminklui. Buvo kreiptasi žodžiu, raštu, per spaudą į lietuvių, gyvenančių užsienyje. Atsiliepė keletas lietuvių, kilusių nuo Rokiškio ir šiaip gerąsirdžių, kurie paaugojo paminklo statybai pagal išgales. Kai kuriems buvo išreikšta padėka per „Gimtąjį kraštą“, kitiems, kurie perdavė aukas vėliau per savo gimines ir tiesiogiai man, noriu padėkoti šiandien.

Jau padarytas natūralus paminklo modelis, pagal kurį iš nerūdijančio plieno montuojamas paminklas. Tačiau darbai brangūs. Reikėjo atlikti didelį

paruošiamąjį darbą: ištirti gamtą, kur stovės paminklas; suprojektuoti pamatus ir skulptūros rėmus, paskaičiuoti jų atsparumą, kad atlaikytų vėjo slėgį ir savo svorį. Skulptūros aukštis bus per 5 metrus, o sparnų plotis iki 8 metrų. Tai keliasdešimt tonų sverianti metalinė figūra. Medinį kryžių, vietoj dabar stovinčio metalinio, galima būtų buvę pastatyti labai greitai, bet jis mums begyvenant būtų sunykęs ar piktadarių sunaikintas.

Paminklo pastatymo datos negaliu pasakyti, nes daug darbų priešakyje, o lėšų jau neturim. Kad užbaigtume skulptūrą ir grąžinti skolas dar mums reikalinga surinkti apie 20,000 litų. Tai nemaža suma. Asmenys ir organizacijos, norintys paaugoti šio paminklo statybą, gali pasinaudoti sąskaita, kuri yra Rokiškio banke. Pervėdime reikia nurodyti: Lietuvos kultūros fondo Rokiškio rajono visuomeninio rėmimo taryba, Lietuvos banko Rokiškio skyrius, sąskaitos Nr. 700536, Panemunio valsčiaus pokario rezistencijos dalyvių (partizanų) paminklui. Pervėdus pinigų pranešti šių eilučių autoriui adresu: Krivių 15-2, 2007 Vilnius.

Paminklą statom ne sau ir ne tiems, kurie paaugojo savo gyvybę, kad šiandien džiaugtumės demokratija. Paminklą statom Lietuvai, savo Tėvynei, pagal seną lietuvių tradiciją, išreikdami meilę, tiems, kurie aukojasi ir aukosis, nesigailėdami šio žemiško gyvenimo, kad Lietuva liktų laisva ir ją gintų nuo priešų vaikai ir anūkai.

• Amerikos sukilimas prieš britus prasidėjo 1775 m. balandžio 20 d. Bostono apsupimu.

• 1941 m. birželio 22 d. Vokietija pradėjo karą su Sovietų sąjunga.

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. liepos mėn. 23 d.

5

Rasų kapinėse, prie dr. Jono Basanavičiaus paminklo, Vilniuje (iš kairės): PLB valdybos narė dr. Vitalija Vasaitienė, PLB pirm. Bronius Nainys ir Lietuvos Liaudies kultūros centro direktorius Juozas Mikutavičius.

Nuotr. Martyno Vidzbelio — ELTA

KATECHETAI BAIGĖ MOKSLO METUS

Gegužės 28 d. Kauno arkikatedroje buvo aukojamos šv. Mišios, skirtos Aukštesniosios neakivaizdinės katechetų mokyklos prie Kauno Tarpdiezinės kunigų seminarijos Teologijos fakulteto Kauno skyriaus mokslo metų pabaigai. Kauno vyskupas augziliaras Sigitas Tamkevičius pasveikino diplomantus ir palinkėjo jiems siekti,

kad mokiniai išvengtų tikybės dėstytojų širdyse didelį tikėjimą, pajustų jų meilę, apasaulišką uolumą ir gebėjimą tarnauti. „Tada mokiniams toks tikybės mokytojas taps Dievo dovana“, — pažymėjo ganytojas.

Šv. Mišioms pasibaigus, Aukštesniosios katechetų mokyklos direktorius Vytautas-Steponas Vaičiūnas 63 asmenims iškilmingai įteikė diplomus, kuriais absolventams pripažįstama vidurinės mokyklos tikybės bei etikos mokytojo specialybė.

Pasiteiraukite apie atpigintus bilietus spalio mėn.

RYGA, VARTAI I PABALTIJ!

SUPAŽINDINAM SU ATA'S TAUPIAUSIOM SKRYDŽIŲ KAINOM I PABALTIJ!

Išskrendant is	Savaitgaliai	Savaitės dienomis
ATLANTA	\$561	\$531
BALTIMORE	\$520	\$490
BOSTON	\$429	\$399
CHICAGO	\$484	\$454
CLEVELAND	\$520	\$490
DALLAS	\$579	\$549
DETROIT	\$524	\$494
HOUSTON	\$579	\$549
LOS ANGELES	\$547	\$517
MIAMI	\$569	\$539
MINNEAPOLIS	\$479	\$449
NEW ORLEANS	\$569	\$539
PHILADELPHIA	\$474	\$444
PHOENIX	\$547	\$517
PITTSBURGH	\$479	\$449
SAN ANTONIO	\$579	\$549
SAN DIEGO	\$547	\$517
SAN FRANCISCO	\$547	\$517
SALT LAKE CITY	\$547	\$517
SEATTLE	\$549	\$519
WASHINGTON D.C.	\$520	\$490

Visos kainos yra nustatytos perkant skrydžius i abu galus
† Per ATA
Visi kiti miestai per TWA sujungti su New Yorku, teusant i Ryga per ATA.

ATA

American Trans Air

Bilietai turi būti nupirkti 7 dienas prieš išskrendant. Taip pat yra tiek tieki brangesni bilietai turintys mažiau sąvaržymų. Valstybiniai mokesčiai \$32.95 sumokami atsiimant bilietus. Studentų amžius nuo 18 iki 26m., parodant mokyklos LD. ATA suteikia patarimus i Ryga iki spalio 30, 1994.

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

BŪKITE ATSARGŪS, SUDARYDAMI TESTAMENTUS

Viena moteris prašo advokato patarimą, ar galima naudoti įvairius skelbiamus būdus pačiai sudaryti testamentą, pvz., „Living Trust Kit“, kurį gali nusipirkti už \$9.95, arba „State wills supermarket of savings“ galima gauti už kraituvėjęs igtus kuponus, kur siūloma „do-it-yourself will kit“ už \$6.95. Ar tokie pasiūlymai sudaryti testamentus yra legalūs, geri ir tinkami?

Advokatas taip atsako. Pirmiausia „the will kit“. Jei paruošta testamentu forma yra tiksliai užpildoma, tinkamai paruošiama ir reikiama liudininkų patvirtinama — tai toks testamentas yra legalus. Liudininkai turi būti tinkami, tokie, kurie nėra suinteresuoti jūsų palikimu. Illinois valstybės reikalauja dviejų liudininkų, kitos valstijos trijų liudininkų parašų patvirtinti testamentą. Tačiau visi advokatai, palikimo tvarkymo specialistai, pataria visiems, kurie nori būti tikri tikslu savo paskutinės valios po mirties išpildymu, turėtų kreiptis pas advokatą. Tai ne tik užtikrins, kad testamentas sudarymas ir pasirašymas bus atliktas teisingai, bet taip pat suteiks jums progą gauti profesionalo patarimą apie kai kuriuos svarbius, testamente reikalingus paminėti, dalykus, apie kuriuos jūs nepagalvojote, o jie būtinai įjungti į testamentą. Įvairių „kit“ atvejų, didelė rizika yra, kad testamentas gali būti sudarytas netinkamai, nes jūs padidinate tų „kit“ ir net nepagalvojote, kad kiekvieno žmogaus atvejis gali būti kitoks. Padarius klaidą — sudarant neteisingai testamentą, vėliau prie jo teisėtumo gali kilti kitoks. Jis gali būti paskelbtas bevėrdiu, bet jūs nebegalėsite atitaisyti tos klaidos, nes jūsų jau nebus.

„Kai kalbu apie riziką, susijusią su „do-it-yourself will kit“, — sako advokatas Leonard Groupe, — visada prisimenu prieš keletą metų vieno Vašingtono žurnalisto Drew Pearson istoriją. Nors jis ir nebuvo advokatas, surašė testamentą. Jis tą darbą taip pamėgo, kad dažnai testamentą pakeisdavo, vis parašydamas naują. Ir tai visada darė pats vienas. Bet jis nebuvo toks geras testamentų rašytojas, kaip pūkūs kolumnistas — žurnalistas. Po jo mirties jo paskutinis parašytas testamentas buvo atmestas, kaip neatitinkantis teisės normų. Tas pats atsitiko ir su ankstesniais testamentais. Pagaliau buvo rastas pats pirmasis testamentas, parašytas prieš 24 metus ir daug kartų „atsauktas“ vėlesnių testamentų. Patikrinus, pasirodė, kad tas pirmasis testamentas buvo vienintelis legalus testamentas ir jis buvo patvirtintas teismo procedūros, tikrinančios

testamentus“. Tai tiek apie testamentus „kits“.

Dabar apie „living trust kit“. Šitokie jau paruošti paketėliai gali būti dar pavojingesni, nes, jei padarėte klaidą — ką nors ne taip parašėte, darydamas testamentą, pats jį rašydamas, jūsų jau nebus padarytai klaidai apgailėti. Bet netinkamai sudarytas „trust“ dokumentas gali suteikti jums daug sunkumų ir sielvarto, kol dar gyvas esate.

„Living trust“ yra populiarus vardas labai senam turto tvarkymo būdui. „Revokable inter vivos trust“ yra dažnai labai naudingas būdas jūsų turto pagrindiniam sutvarkymui — jei tai daroma gero profesionalo. „Inter vivos trust“ yra sudarytas ir vykdomas jums esant dar gyvam. Toks „trust“ skiriasi nuo „trust“ jūsų testamente, kuris yra vykdomas jau po mirties. Kai jūs sudarote „trust“, tučtuojau pervedate visą, ar bent didžiąją dalį savo turto į tą „trust“, pasilikdami sau teisę tą „trust“ pakeisti, ar net ir visai atšaukti. Dėl to ir vardas: „revokable inter vivos trust“ — atšaukiamas jums dar gyvam esant. Nuo to laiko, kai jūs sudarote toki „trust“, tai jūsų turta valdo jau tas „trust“, o ne jūs. Jei mirštate, niekas nepasikeičia, išskyrus „trustee“ — patikėtinis, su nauja eile „beneficiaries“ — turto gavėjų, kuriuos jūs išvardinate tame „trust“ dokumente. Atrodo dalykas paprastas, bet ne visada taip yra. Sudaryti ir išlaikyti „inter vivos trust“ nėra „do-it-yourself“ projektas. Jūsų pačių ir jūsų šeimos — artimųjų apsaugai šį darbą — „trust“ sudarymą — turite patikėti advokatai — ir ne bet kokiam, bet tokiam, kuris specializuojasi šioje srityje — „trust“ ir palikimų tvarkyme.

Dažnai „living trust“ gali būti labai naudingas būdas savo turta sutvarkyti, bet taip pat jis gali būti ir spąstai jums — jei netinkamai sudarytas. Tinkamai sudarytas, jis nėra nei toks pigus, nei toks paprastas, kaip kai kurie „kit“ pardavėjai reklamuoja. Mūsų žmonės, visą gyvenimą sunkiai dirbę, sutaupę, sukrovę nemažą turta, atėjus laikui, ieško būdų kaip pigiau sudaryti testamentą ar kitus dokumentus. Tačiau netinkamai sudaryti šie dokumentai gali nepasiekti to, ko jūs norite. Todėl nereikėtų gailėtis kelių dolerių sumokėti specialistams advokatams, kurie sutvarkys jūsų dokumentus ir jūsų turtus pagal jūsų norus.

Naudotasi medžiaga „Chicago Sun-Times“, 1994.5.6 Family lawyer — by Leonard Groupe.

Vertė ir spaudai paruošė Aldona Šmulkštienė ir Birutė Jasaitienė.

Pirmosios Komunijos diena Anykščiuose.

Nuotr. Onos Rušenienės

„SOCIAL SECURITY“

Nėra Amerikoje žmogaus, kuris nežinotų, kas yra „Social Security“ draudimas ar programa — draudimo sistema. Ta programa — ta sistema — naudojami visi Amerikos gyventojai. Ši programa veikia nuo gimimo iki mirties. Gimus vaikui, tėvai išima „Social Security“ numerį, kad galėtų taupyti vaiko mokslui. Negalima atidaryti banko sąskaitos, jei neturi „Social Security“ numerio. Nustojus darbo, susirgus, išėjus į pensiją, kas padeda — siūncia pinigų? — „Social Security“. Nei viena programa istorijoje neatliko ir neatlieka tokio svarbaus vaidmens Amerikos gyventojams, kaip „Social Security“. Vien pernai, t.y. 1993 metais, buvo išmokėta 302 milijonai dol. 42 milijonams vyrų, moterų ir vaikų.

Nors jau seniai įrodytas šios programos reikalingumas ir gerumas, finansiniai aprūpinanti vieną iš penkių Amerikos gyventojų, „Social Security“ sistema — programa yra puolama ir neteisingai kaltinama neatsakingu asmenų: vieni tai daro, ieškodami sau politinio populiarumo, kiti, jaunesni, įrodami didesnių, valdžios uždedamų, mokesčių. Didelė neigiamą įtaką daro ir žiniasklaida, ypač televizija, kur, nesuprantant pagrindinių „Social Security“ programos principų, dažnai ją puola.

Net ir Amerikos Kongrese kai kurie senatoriai žiūri su nepasitikėjimu į „Social Security“ programą ir siūlo net įvairius pakeitimus padaryti. Tačiau „Social Security“ patikėtiniai tvirtina, kad „Social Security Trust Fund“, toks kaip yra šiandien, pajėgs aprūpinti visus pagalbos reikalaujančius dar 40 metų. „National Council“ nemato reikalo pulti į paniką, kurią bando įvairūs senatoriai sukelti. Jie ieško gerų būdų investuoti pinigų, o visiems panikos kėlėjams pataria pasitikėti, kad būtų daugiau geriau apmokamų darbų, geresnių privačių pensijos fondų, asmeniško sutaupymo skatinimai ir sukontroliuoti beprotiškai greitai bei aukštai kylančias sveikatos išlaidas. O mes visi neturime jaudintis, nes

„Social Security“ dar ilgai bus ir mes visi šia gera programa dar ilgai naudosimės.

Vienas iš 5 Amerikos gyventojų daugiau ar mažiau yra išlaikomas „Social Security“.

Kas tie žmonės?

Pensininkai — 9 iš 10 dirbančių žmonių moka į „Social Security“ fondą ir jie bus to fondo aprūpinti ateityje. Vidutiniai žmogus, išėjęs šiandien į pensiją, būdamas 65 metų, gauna 41% savo uždario. O, kylant pragyvenimo lygiui, kyla ir „Social Security“ išmokėjimai — pensijos.

Invalidai (disabled) — daugiau nei 3 milijonai invalidų ir jų šeimos narių šiandien yra aprūpinami „Social Security“ nedarbingumo draudimo fondo.

Našlės ir išsiskyrusios moterys — „Social Security“ yra pagrindinis pajamų šaltinis išsiskyrusioms arba našlėms, negalinčioms gauti darbo, moterims. Ši programa buvo įsteigta tada, kai dar moters rolė šeimoje buvo auginti vaikus ir rūpintis šeimos gerove. Ši programa aprūpina buvusią žmoną arba našlę pagal jos buvusio vyro uždario dydį.

Vaikai — praeitais metais „Social Security“ kas mėnesį išmokejo daugiau negu po milijoną dolerių apie trims milijonams vaikų, kurių tėvai buvo mirę, išėję į pensiją arba invalidai. Ir prie to viso reikia žinoti, kad daugiau kaip 98% visos Amerikos vaikų yra apdrausti „Social Security“ draudimo, jei tėvai miršta.

Šeimos — „Social Security“ programa yra vispusiškai apdraudus programa. Pajamos, kurias gauna šeimos iš „Social Security“, atsitikus nelaimi, įgalina šeimas testuoti padarų gyvenimą. Ši programa padeda šeimoms, kai šeimos išlaikytojas nustoja pajamų dėl prarasto darbo, invalidumo ar mirties. Padeda apmokėti gydymosi sąskaitas senesniems ir invalidams. Todėl „Social Security“ draudimo programa yra reikalingiausia ir geriausia veikianti Amerikoje draudimo programa. Naudotasi medžiaga iš „Senior Citizens News“, June 1994.

Vertė ir spaudai paruošė Birutė Podienė ir Birutė Jasaitienė.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

**MES TURIME
NUOSAVYBIŲ SĄRAŠUS, MES
PARDUODAME IR PERKAME**
Kreipkitės į mus
ALEXANDER MOCKUS
Realtors
6610 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
Tel.: 312-767-6655
Esame lietuviška įstaiga

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**
**RE/MAX
REALTORS**
(912) 586-5959
(708) 425-7161

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE By Owner.

6749 S. Kostner.
Call for appointment.
6 rms., 3 large bdrms; din. rm.; 1 1/4 bath; finished bsmt. with bar; air cond.; 2 car garage with carport. Price \$129,900.
Tel. 312-767-1097

Century 21 **ACCENT REALTY, INC.**
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

FOR RENT

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 mėn. + „security dep.“ Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliskai.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

**ELEKTROS.
[VEDIMAI — PATAISYMAI]**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

**REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS**

Daug sutaupysit, perkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto, nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandų. Antradienį ir trečiadienį susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS

Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111

FOR SALE

Parduodamas šviežias, grynas bičių medus. Pristatau į Chicago. Galima gauti ir Lemonte po pamaldų. Skambinti bitininkui Kazliui Laukaitiui 708-323-5326.

HELP WANTED

HELP WANTED
Ieškomas technikas taisyti radijo ir televizijos aparatus. Skambinti Raimundui arba Rūtai 9:30 v.r. - 6 v.v. Tel. 312-776-7000.

JOBS AVAILABLE!
Housekeepers, companions. Good pay.
Call: Chapov Agency
708-803-6439

HELP WANTED

Toolmaker/machinist
A growing job shop looking for an experienced toolmaker. Good starting salary and benefits.

Symbol Tool, Inc.
8106 N. Ridgeway
Skokie, IL 60076
Tel. 708-674-1080

Ieškome auklės gyvent su mumis atskirame bute ir prižiūrėti mūsų 9 mėn. sūnelį. Reikalinga: rekomendacija, leidimas dirbti JAV-bėse, taisyklingsai kalbėti lietuviškai ir nors truputį angliskai. Gyvena-me Houston, TX. Rašyti: Dangolė Altman, 4030 Case St., Houston, TX 77005.

„Versmės“ mokyklos auklėtinių būrelis. Mokykla — pirmoji Lietuvoje, kurioje mokosi vaikai su specialiomis negalėmis ir normalūs mokiniai.

**JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius**
7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
• tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

I LIETUVĄ INVESTUOJA UŽSIENIO LIETUVIAI

Lietuvos vyriausybė leido Klaipėdos valstybinei naftos eksporto įmonei steigti bendrą įmonę su JAV bendrove „Lancaster Steel Co., Inc.“. Užsienio kapitalo dalis bendros įmonės įstatiniame kapitale neturės viršyti 49 procentus. „Lancaster Steel“ bendrovės atstovas agentūrai BNS sakė, kad norėtų turėti 49 proc. įstatinio kapitalo, tad bendrovės investicija bus apie 45 mil. JAV dolerių. Tai būtų ne tik didžiausia išsvijęs lietuvių, bet apskritai Vakarų kapitalo investicija.

Kolumbijoje, Venezueloje ir JAV veikianti įmonė „Lancaster Steel“ priklauso broliams Vytautui ir Algiiui Didžiuliams, kurių vienas gyvena Floridoje, o antrasis — Pietų Amerikoje. Broliai iš Lietuvos išvyko 1944 m. Jų bendrovė turi sukaupusi didelę patirtį, statydama naftos įmones, elektrines, terminalus, šiukšlių deginimo įmones. Firmos apyvarta pernai buvo 200 mil. JAV dolerių.

BANKAI KRYŽKELEJE

Dienraštis „Respublika“ išspausdino pokalbį su „Litimpex“ banko valdybos pirmininko pavaduotoju Gintautu Preidžiu. Pasak jo, viešos Lietuvos bankų ataskaitos patvirtino neoficialų komercinių bankų padalijimą į tris grupes. Aki-vaizdžiai pirmąja „Vilniaus bankas“, Lietuvos akcinis inovacinis bankas ir „Litimpex“. Antrajai grupei galima priskirti „Hermi“, „Aurabanką“, Šiaulių, Vakarų, Ūkio, Komercijos ir kredito, „Balticbanką“. Trečiai grupei priklauso bankai, dar neįsivystę savo veiklos. Tai „Koperacijos“, „Ekspres“, „Ateities“, „Senamiesčio“ ir kiti bankai. Paklaustas apie gaudus, jog artėja komercinių bankų krizė, G. Preidžis atsakė: „Aš tai vadinčiau ne krize, bet perėjimu į naują kokybinį etapą. Šiandien nebeliko biznio, duodančio 200 ir daugiau procentų pelno. Jei prieš 2-3 metus kredituoti metalų, dujų, naftos eksportą į Vakarus buvo būtina rizika, tai dabar ši rizika dažnai nebeapsisiteisina. Bankai privalo labai kruopščiai rinkti klientus, atsisakyti greito praturtėjimo iliuzijų. Praktiškai visi komerciniai bankai praėjusiais metais buvo pernelyg dosnūs, mokėdami dividendus, nors turėtų būti aišku, kad akcijų vertė ir galimybė sukaupiti kapitalą bei gauti pelną lemia akcijų kotiravimą rinkoje, bet ne dividendų mokėjimas.

Be to, turėtų įvykti dar vienas lūžis, susiliejant smulkiesiems bankams. Tai vėlgi skausmingas procesas. Tik Lietuvos masteliais vertinant gali atrodyti daug, jei bankas laisvai manipuliuoja tarkim 5 mil. dol. (maksimalus kreditas tokiai atveju gali būti 1,5 mil. dol.) Bet kokiam solidžiam projektui paprastai reikia 5-6 mil. dol., todėl juos finansuoti pajėgs tik susilieję keli stambiausi bankai“.

PRIVATIZAVIMO GRIMASOS

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, 1993 m. gruodžio 19 d. uždaroje varžytinėse per 10 minučių už 11,716 litų sumą, sumokant investiciniais čekiais, buvo parduotas Taujėnų dvaras — dvaro rūmai, svirnas, kumetynas ir rūšys. Visi šie pastatai formaliai atiteko Taujėnų žemės ūkio

bendrovės kadrų inspektorei Danutei Blockuvienei, kurios vyras yra tos bendrovės vadovas. „Formaliai“ todėl, kad D. Blockuvienė, sako, niekada neslėpusi, jog dar prieš varžytines žinojo, kad perka dvaro pastatus ne sau, o grupei žinomų Kauno verslininkų. Tuoj po varžytinių buvo įkurta akcinė „Taujėnų dvaro“ bendrovė, kurioje D. Blockuvienė tapo tik akcininke, su akcijomis vertomis 11,716 litų.

Apie taip „privatizuotą“ Taujėnų dvarą didžioji dalis Lietuvos žmonių pirmą kartą išgirdo iš Lietuvos Televizijoje vykusios premjero A. Šleževičiaus ir Konservatorių partijos pirmininko V. Landsbergio diskusijos. V. Landsbergis Taujėnų dvarą nurodė pavyzdžiu, kaip pigiai dalijamas valstybės turas atskiriems asmenims.

Taujėnų dvaras 1785 m., kaip kunigaikštystės M. Radvilaitės kraitis, atiteko italų kilmės grafiui B. Mariconiui, kuris nusprendė pastatyti naujus dvaro rūmus. Juos projektavo italų architektas Pietro de Rossi (rekonstravęs ir Aušros Vartų koplyčios šiaurinę fasadą). Kartu su rūmų projektu architektas nubrėžė ir angliško stiliaus parko kontūrus. Praėjusiam amžiuje Taujėnų dvaras vėl atiteko Radvilams, kurie 1858 m. pristatė prie rūmų fligelius. Paminklosauginės ekspertizės akte centriniai dvaro rūmai apibūdinami kaip vertingas klasicizmo stiliaus architektūros pavyzdys. 1973-75 m. rūmai buvo restauruoti pagal architekto V. Landsbergio-Žemkalnio projektą.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, 1939 m. Taujėnų dvaro pastatai kartu su žeme buvo paimti už skolas Žemės ūkio banko žinion, todėl vargu ar jam kada nors atsirastų teisėtas paveldėtojas. Išigijęs dvarą, išgiję ir galimybę nusipirkti apie jį esančią žemę. Tuo tarpu jau žinoma, kad pro pat dvarą drieksis automagistralė „VIA Baltica“. Taigi dvaro vertė sunkiai įkainuojama. O dvaras parduotas už 11,000 litų čekiais...

TIKIMASI DIDELIŲ INVESTICIJŲ I LIETUVOS PRAMONĘ

Pramonės ir prekybos ministras Kazimieras Klimišauskas „Lietuvos rytui“ tvirtino, kad prasideda naujas užsienio investicijų etapas. Yra požymių, liudijančių, kad artimiausiu metu ne viena dešimtis Lietuvos įmonių gaus stambiają kreditinę paramą iš užsienio bankų. Ministras nuomone, susiejus litą su doleriu, atsirado tam tikras užsienio investuotojų ir bankų pasitikėjimas. Šiuo metu yra parengta verslo planų beveik už 700 mil. dolerių. Užsienio kreditoriams gauti ministras realiais laiko 42 projektus, pagal kuriuos numatoma pradėti naujų gamybinių padalinių statybą, pirkti pažangių technologinių įrenginių.

Didžiausio investuotojo iš Vakarų dėmesio susilaukė lengvoji pramonė. Europos bankas ir keli kiti bankai Panevėžio tekstilės komplekso statyboms pirmajam etapui duoda 65 mil. dolerių. Čia numatoma gaminti džinsinius audinius ir siūti drabužius. 60 mil. Vokietijos markių iš šios šalies bankų tiekiojai skiriama firmos „Eurotektstil“ (savininkai — vokiečių firma ir Vilniaus „Audėjas“) Širvintų audimo įmonės statybai.

Ministro K. Klimišausko nuo-

ETT (Elektronika, technologija ir tyrimai) bendrovė yra pagaminusi per 30,000 PH indikatorius, kuriuos eksportuoja į Vakarų šalis.

mone, didelės užsienio paskolas gali tikėtis gauti Vilniaus Kuro aparatūros gamykla, Kauno „Dirbtinis pluoštas“, „Šiaulių „Vairas“, Utenos trikotažo fabrikas ir kt. Lietuvoje geriausiai tvarkosi tos įmonės, kurios pirmosios tapo privačiomis ir pirkėjais buvo jų vadovai, specialistai, žmonės, gerai žinoję, ką veikti su įmone. Pasak ministro, geriausiai šiuo metu laikosi durpų, lengvosios pramonės, chemijos pramonės įmonės. Ministras nemano, kad galėtų bankrutuoti baldų pramonės įmonės. Toliau eitu masinių gamybos įmonės, gana sėkmingai persiorientavusios gaminti techniką žemės ūkiui, medžio apdirbimo įrangą. Kol kas nesurasta sprendimo, kaip pertvarkyti radio-elektronikos pramonę. Deja, išskyrus lengvąją pramonę, visos įmonės dirba puse pajėgumu.

BŪTINGĖS NAFTOS TERMINALAS

Konkursą terminalui projektuoti laimėjo JAV bendrovė „Fluor Daniel Williams Brothers“. Bazinis projektas turi būti baigtas iki šių metų spalio 1 d. Ji kainuos 4,2 mil. JAV dolerių. Pinigus skyrė Lietuvos vyriausybė. Iki 1995 m. kovo 1 d. konkurso kelių bus išrinkta bendrovė, kuri statys terminalą. Terminalas turi pradėti veikti 1996 m. pabaigoje. Terminalo statybų finansavimu rūpinsis Londono „NM Rothschild“ bankas ir firma „Trichem“. Iš kur bus gauti statybos pinigai, kol kas neaišku. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, Mažeikių „Naftos“ generalinio direktoriaus Bronislovo Vainoros nuomone, Lietuva eksportuodama naftą, už vieną, jos toną gali uždirbti 6-8 dolerius. Manoma, kad po metų bus eksportuojama apie 5 mil. tonų naftos, 2,5 mil. tonų naftos produktų. Pasak Br. Vainoros, Mažeikių „Nafta“ tokio pelno niekada neturės, kokį gali duoti terminalas.

Juolab, kad šiuo metu „Nafta“ dirba tik 40 proc. pajėgumu, nes labai sumažėjo naftos produktų poreikis. Vien Lietuvoje jis sumažėjo nuo 6 mil. iki 3 mil. tonų per metus. Į Estijos rinką įsiveržė Suomijos „Neste“, Latvija turi savo bendrovę, aprūpinančią šalį naftos produktais iš Rytų. Pasaulio bankas prognozuoja, kad 2000 metais naftos produktų poreikis pasieks 1990 m. lygį. Tačiau Br. Vainora abejoja, kad Lietuvos pramonė iki to laiko atsistotų ant kojų ir vėl bus reikalingas 1990 m. suvartojamos naftos kiekis.

Kad gamykla, kurioje yra 33 vienetų ir dirba 3,7000 darbininkų, nesustotų, jai per mėnesį reikia mažiausiai 500,000 tonų naftos. Tokiam kiekiui reikia 130-150 mil. JAV dolerių savų apyvartinių lėšų, kurių įmonė neturi. Iki 1997 m. buvo pasirašyta sutartis dėl naftos tiekimo su Rusijos junginiu „Lukoil“. Jis įsipareigojo kasmet tiekti po 6 mil. tonų naftos. Naftos žaliavą įmonei tiekia dar apie 10 bendrovių. Galima būtų perdirbti ir Gargždųose išgaunamą lietuvišką naftą. Tai būtų apie 50-70 tūkst. tonų per metus. Tačiau Br. Vainora pastebėjo, kad lietuviškos naftos toną 18 dole-

rių brangesnė už atsivežamą iš Rusijos.

AMERIKIEČIAI KUPIŠKYJE

Kupiškyje amerikiečių „Ocho Lumber“ firma stato medienos perdirbimo fabriką. Statybas atlieka norvegų, švedų ir vietiniai statybininkai. JAV bendrovės prezidentas Stuart John Shelk medienos fabriko prezentacijoje Kupiškyje sakė, kad už 10,000 kilometrų nuo JAV rado veiklių žmonių, kurie supranta užsienio investicijų bei naujų įmonių ir darbo vietų būtinumą Lietuvoje. Jau įrengtos būsimos fabriko darbininkų valgyklos, jų būtinoms reikmėms skirtos ir administracijos patalpos. Netoli Kupiškio marių pastatyti 3 švedų firmos „Plus-Hus“ gyvenamieji namai ir garažai amerikiečių fabriko administracijai. Fabrikas pradės dirbti po pusmečio.

ŠIAULIUOSE REMONTUOS „BOEING“US

Lietuvos delegacija lankėsi JAV, kur domėjosi laisvųjų ekonominių zonų struktūromis ir veikla. Grįžęs iš JAV, Šiaulių miesto meras A. Salda dienraščiui „Šiaulių kraštas“ pasakė, kad šį kartą kuriomis JAV fir-

momis pasirašytas ketinimų protokolas dėl tam tikros klasės „Boeing“ lėktuvų remonto ir aptarnavimo centro steigimo Zoknių aerodrome. Šio projekto vertė būtų apie 15-20 mil. dolerių. Manoma, kad per 2-3 mėn. bus paruoštas planas, o konkretūs darbai jau gali prasidėti rugsėjį. Tai Šiauliams gali suteikti ne vieną šimtą darbo vietų.

Viešnagės metu nepavyko galutinai susitarti su „Montekristi“ atstovais. Ši firma Zokniuose nori įrengti tarptautinio lygio aerodromą, 40 proc. kapitalo atiduodama miesto savivaldybei. Ar pavyks abiems pusėms susitarti — parodys ateitis.

Ekspertų nuomone, Lietuvoje tikslinga turėti ne daugiau trijų laisvųjų ekonominių zonų, nes nedidelėje šalyje būtų per didelę prabangą „išbarstyti“ kapitalą. Pirmieji kandidatai į laisvųjų ekonominių zonų statusą yra Klaipėdos jūrų uostas ir Šiaulių Zoknių aerodromas.

KOMERSANTAI LIETUVOJE NESISKUNDŽIA

Vokietijos firma „Thomas Philipps“ turi 72 parduotuves Vokietijoje ir tik vieną užsienyje — Vilniuje. „Thomas Philipps“ atstovas Franc van Doorn „Lietuvos aidui“ sakė: „Nesu įgaliotas pasakyti bendrovės apyvartą, tačiau per savaitę į Vilnių atvažiuoja 4-5 sunkvežimiai su prekėmis“. Pasak jo, dabar populiariausios prekės yra plastmasinės sodo kėdės, skėčiai ir marškiniai, kurių paklausa parduotuvė net nespėja patenkinti. Firma nenori, kad, prekes į Vilnių atvežę, sunkvežimiai grįžtų tušti, todėl dabar ieškoma Lietuvoje prekių, kurias galėtų parduoti Vokietijoje. Firma Lietuvoje buvo apskaičiavusi vidutinę apyvartą, tačiau ji pranoko lūkesčius. Todėl kai kurios prekės nukainuojamos 10-20 proc. Kai kurie

A.†A.

agr. BRONIUI GAIŽAUSKUI,

buvusiam mūsų sąjungos pirmininkui mirus, jo žmonai KLEOFAI ir kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Čikagos Lietuvių Agronomų sąjunga

PADĖKA

A.†A.

Vytautas Aleksandrūnas

Mano mylimas Tėvelis, sulaukęs 78 metų, mirė staiga ir netikėtai 1994 m. gegužės 16 d., Los Angeles, CA. Palaidotas Lietuvių Tautinėse kapinėse Chicagoje.

Sirdingai dėkojame visiems, dalyvavusiems šv. Mišiose Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Los Angeles. Taip pat kun. Volskiui už šv. Mišių atnašavimą. Mielai mūsų šeimos draugei Ramunei Vitkienai dėkojame už šv. Mišių skaitymus ir atsisveikinimo pravedimą.

Nuoširdus ačiū solistams J. Čekanauskienei ir R. Dabšui, kartu su parapijos choru, giedojusiems gražias ir jautrias giesmes bažnyčioje.

Reiškiamo nuoširdžia padėką kan. V. Zakarauskui už maldų pravedimą koplyčioje, kun. A. Saulaičiui, SJ, už jautrius žodžius koplyčioje ir už gedulingą šv. Mišių atnašavimą, taip pat kun. Markui už palydėjimą ir kapines.

Ypač dėkojame kol. V. Mažeikai už atsisveikinimo pravedimą LST Korpi Neo-Lithuania vardu koplyčioje, mieliems J. Jurkunui ir M. Valiukėnui, turusiems jautrius žodžius, bei kol. A. Juodvalkiui už skaitymus šv. Mišių metu. Didelis ačiū korporantams, stovėjusiems sargyboje ir visiems nešusiems karstą.

Nuoširdžiai dėkojame mūsų mielai draugei sol. A. Gaiziūnienei už jos jaukias, jaudinančias ir raminančias giesmes gedulingą šv. Mišių metu. Taip pat dėkui muz. R. Sokui, pritarusiam Audronei vargonais ir giedojimu.

Labai dėkojame už aukas šv. Mišioms ir kitiems tikslams; už užuojautos žodžius išreikštus mums raštu, spaudoje, o taip pat ir už gėles. Nuoširdžiai dėkojame draugams, dalyvavusiems atsisveikinant su a.a. Tėveliu Los Angeles ir Chicagoje. Mūsų skaudžios liūdesio dienos buvo daug lengvesnės, nes visą laiką jautėme šalia didelę mūsų ir a.a. Tėvelio draugų paramą, šiltą užuojautą ir jų begalinį rūpestį. Branginame Jūsų visų draugystę ir reiškiamo gilią padėką visiems, prisiminusiems brangų a.a. Tėvelį.

Padėka laidotuvių direktoriams, D. A. Petkui ir jo sūnui už malonų ir rūpesingą patarnavimą.

Giliame liūdesyje likusi dukra Vita ir jos vyras Vytautas Girdvainiai.

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. liepos mėn. 23 d.

7

Lietuvos prekyautojai parduotuvėje perka prekes savo kioskams ir parduoda jas beveik dvigubai brangiau. Tokie pirkėjai iš karto atpažistami ir ne visada leidžiama pirkti tiek daug prekių. F. van Doorn mano, kad galima nusipirkti kelis tokius patius daiktus,

tačiau nebūtina tempti visą dėžę.

Rima Jakutytė

• JAV pripažino Lietuvą de jure 1922 m. liepos 28 d.

• Popiežius Jonas XXIII mirė 1963 m. birželio 3 d., sulaukęs 81 m. amžiaus.

A.†A.

BRONĖ VESELKIENĖ

Gyveno Evergreen Park, IL.

Mirė 1994 m. liepos 22 d., 9:50 val. ryto, sulaukusi 88 metų.

Nuliūdę liko: vyras Jonas, brolis Kazys Linkus, brolienė Mėta, jų duktė Nerija Linkevičiūtė Kasparienė su vyru Romu. Lietuvoje brolio vaikai ir kiti giminės.

Velionė pašarvota sekmadienį, liepos 24 d. ir pirmadienį, liepos 25 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks antradienį, liepos 26 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gėlių aukoti Lietuvos Vaikams. Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę vyras, brolis su šeima ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

Mylimai seseriai

A.†A.

GRAŽINA STEFANOVICH

Pas Viešpatį iškeliavus, nuoširdžiai užjaučiame mūsų narę ROMĄ BALČIŪNIENĘ.

Lietuvos Dukterų draugija

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

VYTAS BUTKUS

Už jo sielą šv. Mišios bus aukojamos rugpjūčio 6 d., šeštadienį, 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose Mišiose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. vyta.

Nuliūdę: žmona Ramunė ir sūnūs.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.

PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994
ALL PHONES

CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Antanina ir Artūras Galinaičiai, Eugenija Barškėtėnė, Antanas Paužolis, Pranė ir Juozas Masilioniai, Valerija Krasauskienė – tai vis uoliej „Draugo“ skaitytojai, atsiliepę į prašymą paaukoti fantų dienraščio gegužinės laimėjimams. Tas mūsų „laimės šulinys“ gražiai pildosi, kaip tik tokių geraširdžių skaitytojų dėka. Primename, kad gegužinė bus sekmadienį, liepos 31 d., Čikagoje – Marijonų sodelyje prie „Draugo“ patalpų. Visi nuosirdžiai kviečiami atvykti, susipažinti, pasižmonėti, pasivaikinti, na, žinoma, ir laimėti jdomių dovanų.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų gegužinė vyks rugpjūčio 7 d., sekmadienį, Marquette parke. Kviečiame apylinkės ir tolimesnių vietovių lietuvius tą dieną rezervuoti pasisvečiavimui gražioje parko gamtoje ir lietuvių būryje.

Dėkojame Lietuvių Skautų sąjungai už malonų sveikinimą „Draugo“ 85-ųjų metinių proga. Tai pirmoji lietuvių organizacija, prisiminusi savo dienraštį ir atsiuntusi pasisveikinimą šio garbingo jubilėjaus proga. Tariame ačiū už „gerą darbą“.

Marija Vaitkus, Belleville, IL, parėmė savo dienraštį 90 dol. auka. Jos dosnumas tikrai įvertinamas ir už jį reiškiamę gilią padėką.

Čikagos skautijos stovyklos Rake vadovybė praneša, kad šįmet, dėl stovyklos su-trumpinto laiko, tėvelių ir svečių lankymosi nebus. Ši nuostata galioja visiems be išimčių. Tėveliams kooperuojant, vadovybė stengsis vystyti stovyklautojų skautišką savarankiškumą. Stovyklautojams telefonu bus leidžiama naudotis tik laimės atveju. Tėvelių laisvės bus visų maloniai laukiami. Stovyklos adresas: CAMP RAKAS, 1918 East Hawley Road, Custer, MI 49405. Reikalui esant, tėvai gali skambinti telefonu, sekančiais: ambulatorija – 616-757-3440, „Lituanica“ – 616-757-2791; „Kernavė“ – 616-757-2572; „Nerija“ – 616-757-3693.

Birutė Jasaitienė

„DRAUGO“ VYRIAUSIAJAI REDAKTOREI DANUTEI BINDOKIENEI

„Valstiečių laikraščio“ redakcija nuoširdžiai sveikina Jus ir visus „Draugo“ bendradarbius su gražiū dienraščio jubiliejumi. Linkime kuo geriausios kloties ir kūrybinės sėkmės.

Gyvuok ir džiugink savo skaitytojus, aštuoniasdešimt penkerių metų jaunūli!

Jonas Švoba
„Valstiečių laikraščio“
vyriausias redaktorius

Maironio lituanistinės m-los 1993-94 mokslo metų VI sk. su mokytoja Asta Kazlauskaitė (dešinėje).
Nuotr. D. Čyvenienė

REIKALINGA PAGALBA

Turime pluoštą laiškų – prašymų padėti vargstančioms didelėms šeimoms Lietuvoje. Kiekvienas Amerikoje gauname daugybę pagalbos prašymų, ir, aišku, sunku visiems padėti, turime gimines, šeimas Lietuvoje, kurioms padedame. Atsiranda ir tokių profesionalių prašytojų, kurie tokius pat laiškus rašo visoms organizacijoms, pavieniams žmonėms, visiems, kurių tik adresus gauna. Tokius metams į šiuokšlį dėžę. Socialinių reikalų taryba globojame ir stengiamės padėti vargstantiems Lietuvoje, kreipėmės į LB apylinkes, kad jos globotų vaikų namus, našlaičius, įsteigėme komitetus – tai „Lietuvos Vaikų vilties“ komitetas, kuris globoja ir gydo invalidus, „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, kuris remia – globoja našlaičius.

Tie laišukai – prašymai, kurie

„DRAUGO“ FONDAS

Draugo fondo vasaros vajuos beliko vos penkios savaitės. Per jas į fondą įstoje nauji nariai, ar esantieji padidinę įnašus su 200 dolerių, gali laimėti nemokamą kelionę į Lietuvą ir atgal iš bet kurios JAV ar Kanados vietovės. Laimėjusio Draugo fondo nario pavardės traukimas bus 1994.VIII.31 „Draugo“ patalpose. Dovanos mecenatams yra Vytas ir Aleksas Lauraičiai, American Travel Service savininkai. Visi kviečiami dalyvauti šiame laimėjime.

Paskutinių metų įnašus padidino ir nariai iš Draugo fondą įstojo šie asmenys, kuriems priklauso didelė fondo vadybės padėka:

FONDO NARIAI

Su 400 dolerių:
Marija Ročkuvienė, a.a. Juozo Ročkaus atminimui, Chicago, IL.
Su 250 dolerių:
Marija ir Augustinas Pranskevičiai, Chicago, IL.
Su 200 dolerių:
Aldona ir Juozas Palekas, Worth, IL.
Dangyra ir Ignas Budriai, Peorija, IL.
Elzbieta Sondienė, Toronto, Canada.
JAV LB San Francisco apylinkė, Burlingame, CA.
Monika Povilaitis, Toronto, Canada.
Charles Misiūnas, Downers Grove, IL.
Leokadija ir Stasys Pačkauskai, Union Pier, MI.
Regina ir Napoleonas Sabaliūnai, Hot Springs, Ar.

FONDO RĖMĖJAI

Su 100 dolerių:
Jonas Valukonis, Glendale, CA.

Fondo Išdininkas

guli ant mūsų stalo, yra tokie, kurie netinka nei vienai jau egzistuojančiai mūsų programai – tai šeimos – skurstančios, daugiavaikės, vieno tėvo ar motinos, ar motiutės auginamos. Tai šeimos, kurių adresų nedalina valdžia, ir kurių niekas nešelpia. Tuos laiškus gauname per kun. A. Saulaitį, SJ, per vienuolės, per asmenis, kuriais pasitikime, ir kurie tas šeimas yra patikrinę. Skaitėme straipsnius apie vaikų namų sunkų gyvenimą, bet jie gauna išlaikymą iš valdžios, jų adresus žino visi, juos remia Vokietija, Švedija, kiti kraštai ir mes iš Amerikos. Galbūt jų gyvenimo standartas nėra toks, kaip pas mus Amerikoje, bet jie turi bent minimumą. O ką turi tos šeimos, kurių vienas tėvas dirba už kelis litus į mėnesį ir jų niekas neremia. Rašo, kad vaikai eina į mokyklą pasikeisdami – vieni vieną dieną, kiti kitą, nes neturi batų visi apsiauti ir rūbų apsiavilti. Čia vienas tų laiškų, kuriuos skaitant graudu darosi: „Mes gyvename Marijampolės raj., Mokulų km. Šeima susideda iš 11 asmenų. Gyvename pas pensininkę mamą, jos nuosavame name. Turime 1 kambarį. Kitame kambaryje gyvena bro-

x Julie Zakarka, Lietuvos Vyčių 112 kuopos narė, globoja Lietuvių našlaitį – Joną Tomą Stulginską, Viduklėje, kuriuo Lietuvoje rūpinasi kun. Aukštakalnis: \$150 metinį mokesį įteikė „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui. Našlaičio vardu ačiū!

(sk)

x Ieškomas tarnautojas-gydytojo kabinetė. Reikalinga šiek tiek patyrimo, mokėti naudoti kompiuterį, rašyti mašinėle, tvarkyti kartoteką (filing), priimti pacientus, atsakyti telefonui; taip pat sklandžiai naudoti anglų ir lietuvių kalbas. Kreiptis: Linn Walsh, 312-436-7700.

(sk)

x Valerija ir Juozas Stanaičiai, Lietuvos Vyčių 112 kuopos nariai, isipareigojo ir remia Lietuvoje našlaitį Rytį Mišeiką. Jie įteikė \$150 „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui. Komitetas Ryčio vardu ponams Stanaičiams dėkoja.

(sk)

x Pasaulio lietuvių dainų šventė video juostas „Ansamblių vakaras Kalnų parke“, „Šokių diena Žalgirio stadione“ ir „Dainų diena Vingio parke“ galima įsigyti Lion Frame Galerijoje, 3125 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Primame užsakymus ir iš toliau: Tel/Fax 312-778-6322.

(sk)

x Bronius ir Petre Andriukaičiai vieni iš pirmųjų per „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetą isipareigojo ir globoja vieną našlaitį Lietuvoje. Ir dabar atsiuntė \$80 to našlaičio globai. Komitetas dėkoja, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Kaip ir kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį, liepos 31 d. Baltia Express atstovas priminė jūsų siuntinius nuo 9 v.v. Lietuvių centre, Le-mont, IL. Teiraukitės skambindami nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624.

(sk)

x Šeima iš Kauno (tėvai, 9-tos ir 12-tos kl. mokinės ir trečio kurso studentė) siūlo priimti gyventi pirmų-ketvirtų aukšt. mokyklos metų mokinė iš JAV 1994-95 mokslo metams. Sudarys palankias mokslui ir pragyvenimui sąlygas, pasi-keičiant su paskutinės klasės mokine iš Lietuvos. Tel. 00-370-7-778505, fax 00-370-7-730116.

(sk)

lis su šeima (5 asmenys), trečia-me kambaryje – motina. Vir-tuvė ir vonia bendros. Išpraus-tus vaikus nešioju per lauką į savo kambarį, nes įėjimas atski-ras. Vyras uždirba 70 litų per mėnesį. Aš už vaikus gaunu 150 litų per mėnesį. Vyras ne-geria. Pas mus daug kas lankė-si, rašė vietinė spauda, bet pagalbos negauname. Buto ar kokių gyvenamųjų patalpų lau-kiamė jau 8 metai. Esame vedę 12 metų. Man labai, labai sunku gyventi. Vaikai, lanky-dami mokyklą, neturi kur na-muose mokytis, iš jų juokiasi, kad neturi nei kur miegoti. Tikriausiai numanote, kaip atrodo mūsų kambarys sustum-tus, sugrūstos kelios lovos, nėra vietos. Valgom, ką turim, ką iš-galim nusipirkti. Motina ligonė, turiu ir jai padėti. Vyriausia mergaitė susirgo bronchine ast-ma. Padėkite!“

Tai tik vienas laiškas, o kiti dar graudesni, dar sunkesni, ir kodėl mūsų Lietuvoje tiek var-go, tiek skausmo ir skurdo? Ne-norime skelbti šių žmonių adre-sų ir pavardžių spaudoje, nes tada vieną šeimą gal rems visi, o kita – nei vienas. Kas galite, kas norite padėkite toms var-gstančioms šeimoms, tiems var-gšams Lietuvos žmonėms, vai-kams. Paskambinkite ar para-šykite mums ir mes jums duo-sime adresus ir pavardes tų žmonių, kuriems šiandieną pa-rama Lietuvoje yra labai reika-linga. Socialinių reikalų taryba, 2711 West 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-476-2655. Fax 312-436-6909.

Birutė Jasaitienė

Molėtų rajono ligoninės vyr. gydytojas dr. Kęstutis Bankonis (antras iš kairės) su Lithuanian Mercy Lift pirm. Jurgiu Lendraitiu (pirmas kairėje) ir Maryte Utz.

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685.

(sk)

x Antanas Dundzila („Dirva“ 1994.IV.28): „Visiems rekomenduojau šią P. Žumbakio knygą: joje rasite straipsnių apie padėti Lietuvoje, apie mūsų pavilį dūžiantį visuomeninį, apie OSI šunys ir t.t.“ 200 puslapių knyga, „Balional, Bananai ir Biurokratai“, galima įsigyti asmeniškai arba paštu, „Patria“ 2638 W. 71 St., Chicago, 60629, (312) 778-2100. Kaina \$15.

(sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasi-rinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsi-tikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Li-lja ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335.

(sk)

„DRAUGUT“ išėjimo lietuvių dienraščiu

Gerbiamieji ir Gerbiamosios,

Šio dienraščio 85 metų leidimo sukakties proga turiu privilegiją ir garbę pasveikinti Jus visus Lietuvių Skautų Sąjungos skautų vardu.

Šis sveikinimas yra leidėjams, redaktorei, skyrių vedėjams, administracijai ir visiems bendradarbiams. Jūs visi esate tikrai užsipelnę lietuvių visuomenės padėką.

Per daugelį metų „Draugas“ rėmė lietuviškosios skautijos dar-bus, spausdindamas laikraščio skiltyse daug gražių ir naudingų straipsnių jaunimo auklėjimo klausimais. Už tai mes esame dėkingi.

Dar didesnė padėka yra už „Skautybės kelią“. Jame ne tik skau-tai ir jų vadovai, bet ir lietuvių visuomenė supažindinama su lietu-vių skautų veikla, jų pasiekimais, jų nuotykiams. Svarbi informa-cija skautiškais reikalais pasiekia visus greičiau, negu aplinkraščiai ar telefoniniai paskambinimai.

Šios iškilmingos sukakties proga, linkime „Draugui“ ilgiau-sių metų. Esame tikri, kad turiningas „Draugas“ dar ilgai lankys lietuviškas pastoges, ir kad iš mūsų eilių atsiras daug naujų prenumeratorių.

Su pagarba,

Kęstutis Jecius

LSS Tarybos Pirmijos pirmininkas

x Ligos draudimas atvyku-siems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191.

(sk)

x Niekada nesituntusi gink-lų, Baltia Express kviečia nau-dotis patikimiausiu patarna-vimu siuntiniams į Lietuvą. Siuntiniai lėktuvu pristatomi per 10 dienų. Teiraukitės dėl ypatingai sumažintų laivo siun-tinių kainų nemokamu tel. 1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624 arba pristatykite siun-tinius adresu: 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652.

(sk)

x Dr. Donatas ir Daina Si-lūnai, per „Saulutę“, Lietuvos našlaičių globos būrelį, paauko-dami \$240 paėmė metams rem-ti ketverių metų berniuką, kurio tėvas nužudytas, o motina kalėjime. Berniuką ir jo šešerių metų broliuką augina močiutė. Ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

x LITUANICA, C & INC. pigiai ir patikimai siunčia siun-tinius ir didesnius krovinius į Lietuvą. Perveda pinigų dole-riais. Amerikietiško maisto rin-kyns 42 sv. – \$69. Lituanica C & C, Inc., 6807 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629. Tel. 1-312-585-8700.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamos mažais mė-nesiniais įmokėjimais ir prie-inamais nuosimčiais. Kreipki-tės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747.

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk)

x Juozas Bacevičius pa-tarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Ke-dzie Ave., Chicago, (312) 778-2233 – Casa Blanca.

(sk)

x „Saulutė“, Lietuvos naš-laičių globos būrelis, dėkoja už aukas vargstantiems vaiku-čiams Tėvynėje: Aldona ir Broni-us Baukiai bei Raminta ir Raimundas Lapšiai \$25 a.a. Česlovo Grincevičiaus atmini-mui. Konstancija Orentienė \$100. Anoniminis geradaris \$100 a.a. Julės Jakienės atmini-mui. Labai ačiū, „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089.

(sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teise

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

(sk)